

NHỊ-THIÊN-DƯƠNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38.- Cholon

TÉLÉPHONE N° 658

Có bán đủ các thứ thuốc rất nên thân hiệu như sau này:

1. -- Kiem-sac bo-huon (Trị bệnh đờn ông suy nhược)	Mỗi ve giá.	2 \$ 00
2. -- Phụ-khoa Kim-phụng-huon (Đờn bà huyết hư khí suy)	Mỗi hộp 2 hơn giá.	1 00
3. -- Hóa-dâm chi-khai (Trị bệnh ho)	Mỗi gói giá.	0 15
4. -- Nhi khoa cang-co-tang (Trị bệnh con nít)	Mỗi gói giá.	0 25
5. -- Thân hiệu phát-lạnh-táng (Trị chứng nóng lạnh)	Mỗi gói giá.	0 16
6. -- Bánh cam-tích (Trị bệnh cam tích)	Mỗi gói 10 bánh giá.	0 10
7. -- Sưu-độc-linh-được (Trị bệnh hoa liễu)	Mỗi ve thuốc nước và thuốc huon giá.	3 00
8. -- Thân hiệu nhãn-được-thủy (Trị bệnh con mắt)	Mỗi ve giá.	1 00
9. -- Thanh-lạnh-huon (Thuốc xổ)	Mỗi ve giá.	0 10
10. -- Phong thấp cao được (Thuốc dân tr các chứng bệnh phong thấp)	Mỗi miến giá.	0 20
11. -- Sanh-phát-bá-thổ-giư (Thuốc nước gội cho nước tóc)	Mỗi ve giá.	0 30
12. -- Bạch-trước-cao (Trị các chứng bệnh đau lậu)	Mỗi ve giá.	0 60
13. -- Bạt độc được cao (Trị bệnh Ung-thư u-nhọt, ghê chốc)	Mỗi ve giá.	0 30
14. -- Trần-châu-phần (Trị bệnh phỏng lửa phỏng nước sôi)	Mỗi ve giá.	0 35
15. -- Tế sanh được thủy (Trị các chứng bệnh cảm mạo, chởi nước và thời-khí)	Mỗi hộp giá.	0 10
16. -- Bạch thọ giư (Dầu bạc hà) Ve nhỏ giá 0\$20, -- ve lớn.		0 40
17. -- Tiêng được cao (Trị bệnh lạt)	Mỗi thổ giá.	0 20
18. -- Châu phần sanh cơ táng (Trị các thứ ghê độc)	Mỗi ve giá.	0 20
19. -- Ngoại khoa trừ độc thủy (Thuốc nước để rửa các thứ ghê độc)	Mỗi ve giá.	0 20
20. -- Nha thông được thủy (Trị bệnh đau răng)	Mỗi ve giá.	0 20
21. -- Vạn ứng như phát trà (Trị bệnh cảm)	Mỗi gói giá.	0 06
22. -- Vi-tê-sana trệt dã huon, (Hoặc té cây, hoặc đánh đập)	Mỗi hộp giá.	0 50
23. -- Dầu Essence de Menthe hiệu Nhị-thiên-Dương, Mỗi ve giá.		0 25
24. -- Vạn ứng phạt đơn (Trị bệnh nhứt đầu đau bụng tức ngực)		0 10
25. -- Dầu đậu khấu (Nhứt đầu nóng lạnh số muối)	Mỗi ve giá.	0 10
26. -- Bông gòn thuốc (Đề bó ri ghê)	Mỗi gói là.	0 20
27. -- Mộng-tiên-trà (Trà bổ á-phiện)	Giá mỗi gói là.	1 50
28. -- Tây-thi-lộ hương-thủy, Mỗi ve giá.		0 50
29. -- Lập chỉ đao thương được-thủy, Mỗi ve giá.		0 50
30. -- Vạn-ứng nhị-thiên-dầu, Mỗi ve giá.		0 26
31. -- Sát nha hương-phấn, mỗi hộp giá.		0 30
32. -- Vạn ứng bổ tá dầu mỗi ve giá.		0 20
33. -- Cẩm-hạp ninh thần bổ thận huon, mỗi hộp sáu huon giá.		0 80
34. -- Dầu chổi.	{ Ve lớn giá. . . . . 0 40 { Ve nhỏ giá. . . . . 0 20 { Hiệu nhứt, mỗi ve giá. . . . . 0 60 { Hiệu nhì, mỗi ve giá. . . . . 0 40 { Hiệu ba, mỗi ve giá. . . . . 0 25 { Hiệu tư mỗi ve giá. 0 15	

Bổn-đường hàng năm giữ một lòng cứu thế tế nhân, cho nên chẳng nài hao tổn bạc ngàn mà in ra mấy môn cuốn « Dược táng phục pháp » (chỉ cách dùng các thứ thuốc rất kỹ lưỡng) để dành mà cho thân-chủ; nếu vị nào có gởi thơ xin, thì Bổn đường lập tức gởi liền chẳng hề sai sót.

Saigon, Imp. Commerciale C. ARDIN.
Tirage 1.000 exemplaires

Le Directeur-Gérant: NGUYỄN-CHÁNH-SÁT.

Ng. ch. Sat

NÔNG-CÔ MÌN-ĐÀM

Causeries sur l'Agriculture et le Commerce.

PARAISSANT LE JEUDI

19e ANNÉE
NĂM THỨ 19
Ngày 5 Février
1920

農 賈 茗 談

Số 145
Ngày 16 tháng chạp
Năm Kí-Mùi

MỖI TUẦN ĐĂNG BAO NGÀY THỨ NĂM

<p>ĐỊNH GIÁ BÁN TRONG GỖI BÔNG-DƯƠNG</p> <p>Một năm..... 5 \$ 00 Sáu tháng..... 3 00 Mỗi số..... 0 10 Đổi nhãn..... 0 20</p> <p>ABONNEMENTS France et Colonies</p> <p>Un an..... 50fr.00 Six mois..... 30 00</p> <p><i>Les abonnements sont payables d'avance</i></p>	<p>F. CANAVAGGIO Fondateur</p> <hr/> <p>NGUYỄN-CHÁNH-SÁT DIRECTEUR — RÉDACTEUR EN CHEF (Tổng-lý, kiêm Chủ-nhân)</p>	<p>PUBLICITÉ ANNONCES LÉGALES ET JUDICIAIRES</p> <p>La ligne de 0-065 de large... 1\$ 50 Le décompte des lignes est calculé à raison de 3 au centimètre suivant les caractères employés.</p> <p>Pour les annonces commerciales on traite à forfait.</p> <p>RAO BÍO Những lời rao báo về việc thương mại, xin gởi thơ, hoặc đến tại Bổn-quán mà thương nghị.</p>
---	---	---

Discussion, Rédaction et Administration: 71, rue Pellerin. — SAIGON.

Ông nào mua báo, xin đóng giùm tiền trước

MỤC LỤC

1. Cuộc Tranh-thương.	9. Thăng thưởng huyện hàm.
2. Vài lời nhắc nhở.	10. Thăng thưởng ngũ đẳng bửu-tĩnh.
3. Phải coi chừng bạc giả.	11. Ai tín. — Chín lần rui.
4. Chấn chỉnh Thương-trường.	12. Thời hài, 2 đứa con gái nhỏ nói chuyện.
5. Mộng du thế-giới ký.	13. Thăng thưởng Mễ-day.
6. Phải trọng danh giá của giáo-sư ta.	14. Bọn hát xiệt Annam.
7. Tòa xử đoán Việc chánh-trị.	15. Ai làm được.
8. Hội đồng quân hạt nhóm ngoại lộ.	

房藥大堂天二 NHỊ-THIÊN-ĐU'ÔNG

TIỆM LON TẠI QUAN-ĐÔNG TINH THANH. — MỘT TIỆM TRONG NAM-KY
Ở tại đường Canton, số 38, Chợ-lớn. — Téléphone N° 358

PHỤ-KHOA KIM-PHỤNG-HUỖN
 Phàm mà đơn-bà khác hơn đơn-ông thì chỉ có 2 điều: 1° đường-kính, 2° sanh-đế mà thôi. Nên kẻ muốn sanh con thì trước hết phải lo cho đường-kính đều đặn. Nếu đường kính chẳng đều thì khó mà có thai cho được, ấy là phần nhiều, gốc bởi ngoại-cảm, lục-dâm, hoặc tại lo, rầu, buồn-bực, tru-huật trong lòng, làm cho khí huyết bế tắc, sanh nhiều chứng bệnh, đều do vậy mà ra.

Tiền là đây, từ ngày dựng phương thuốc mẫu-nhiên của ông Tô truyền lại đến nay, hàng gin hàng đời, áp cho đời, lựa những thuốc tốt, gia công chế ra mà làm hườn để trị cho các chứng bệnh đơn-bà đều đặn đàng hết.

Còn như bình thời mà thường uống thuốc này, thì khí huyết đầy đủ, chẳng hề sanh bệnh, mà sức khoẻ con đẻ cháu cũng nhiều, chỉ như đơn-bà có thai mà uống thuốc này, thì lại đặng an thai bảo sản, chóng sanh con ra đặng mạnh mẽ nữa, ấy là một phương thuốc rất hay, để trị các chứng bệnh đơn-bà hiệu nghiệm như thần đó.

Chỉ trị các chứng kể ra sau này:

- 1° Đường-kính hoặc trót, hoặc sục, hoặc ít, hoặc nhiều;
- 2° Bạch-đãi, Bạch-dâm, ra huyết không dứt;
- 3° Đường kính hoặc vàng đục, hoặc đen bầm;
- 4° Khí huyết đều hư, đường kính không có;
- 5° Hoặc đường kính ra nhiều quá, như muốn san băng;
- 6° Đường kính đi nghẹn, sanh ra thổ huyết, trong bụng thì đau;
- 7° Thân thể chẳng yên, này-xim một mảy, hay nóng mẩn;
- 8° Đau lưng, mỏi mắt, vàng mắt, óm gáy;
- 9° Đau xương khớp, trong bụng đau hoét;
- 10° Hoặc ra huyết cả đàng, hoặc là-nhau không dứt.

Đang uống, thì phải kiêng 1 tuần.

với nước trà. Còn đơn-bà đẻ thì phải dùng nước dãi con nít mà uống với nước thuốc.

CỬ LÂN: Những đó đơn-sít, lạnh lẽo, cũng là đó rang-nướng nóng nẩy, độc-dịa chẳng nên dùng.

Mỗi hộp 2 hườn, giá là..... 1 \$ 00

THUẾ SANH ĐƯỢC THỬ

Hiện nay là đời Y-học phát minh, cho nên nghệ Y-thuật đã nghiệm cứu càng ngày càng tinh hơn nữa, nhưng mà đời càng tiến hóa chừng nào, bệnh lại càng sanh nhiều chứng lạ lùng chừng này, cho nên phép làm thuốc cũng phải tùy cơ mà chế luyện thì mới thích hợp thời nghi. Nay Bồn-đường có chế một thứ thuốc nước này rất hay thần hiệu cứu trị các chứng kể ra sau này:

- Về các chứng ban,
- Bốn mùa cảm mạo,
- Nóng lạnh như đậu,
- Thời chứng dịch hạch,
- Hoạt loạn mưa lã,
- Đau bụng sinh bụng,
- Trùng phong trùng đàm,
- Bất tỉnh cơn sự,
- Cảm gió sanh ho,
- Kiết máu kiết đàm;
- Nứt mũi cũng mành;
- Tinh thần hải hải,
- Trúng thử phát nóng;
- Thủy thổ bất phục,
- Vị chẳng tiêu hóa,
- Bì ghe dạy sống,
- Sơn phong chanh-jét,
- Da ngứa nổi sần,

CÁCH DÙNG: Người lớn mỗi lần uống nửa ve, bệnh nặng phải uống nhiều hơn. Con nít mỗi lần uống từ 15 giọt đến 30 giọt. — Con nít chửa 42: 6 tháng

uống 6 giọt, uống với nước trà cứ nửa giờ thì uống một lần, trong uống ngoài thoa, rất nên công hiệu.

Mỗi ve giá là..... 0 \$ 10
Mỗi 10 ve..... 0 90

NHI-KHOA-CÀNG-CO-TÀNG

Chỉ trị con nít cấp mạng kinh phong, các chứng bệnh của con nít kể ra sau này:

Cảm mạo thương hàn, mình nóng, mặt đỏ, đăm ngàn chận, con mắt lác liếm, hoặc trợn trắng, cứng rưng, cứng hàm, bắt đầu như cơn sự, miệng mũi trướng khí, trong ruột đau thán, hơi thở khô khè mà làm ra ho, hoặc khê đém và giật tay giật chân, đường đại huyết bón, hoặc miệng mồm khô khan lại hay khác nước, ấy là chứng CAP-KINH-PHONG phải dùng nước trà mà uống với thuốc tán này.

Còn như thoát nóng, thoát lạnh, khi mửa, khi tả rút tay, rút chân, da mặt xanh, vàng mét, óm gáy, khô khê, ọc sữa, ăn uống chẳng đặng, khóc có nước mắt đêm ngủ con mắt không nhắm đường đại đường tiêu không tốt, tay chân lạnh ngắt, rét lâu chẳng hết, ấy là chứng MANG-KINH-PHONG, phải dùng nước gạo rang mà uống với thuốc tán này lập tức thấy hiệu nghiệm.

CÁCH DÙNG: Con nít trong tháng 1-3 tháng uống mỗi ngày 1 gói phân làm 2 lần. Từ 4 tháng tới 12 tháng mỗi ngày uống 1 gói. Từ 4 tuổi sắp lên mỗi ngày uống 2 lần mỗi lần 1 gói. Còn con nít ngày thường muốn nó ăn chơi thì mỗi ngày cho nó uống nửa gói, uống với nước trà thì trị đặng các chứng bệnh và mạnh mẽ trong mình.

Mỗi gói giá là..... 0 \$ 25

BẠCH TRƯỚC CAO

Thuốc này để trị các bệnh lậu, hoặc đái gắt, lậu máu, hoặc trắng hoặc vàng, hoặc lậu kẻ lậu huyết chảy ra đằm đằm, cứ theo phép mà dùng thì hết, lại trở được các chứng bệnh lậu.

Trong mỗi hộp đều có chỉ cách dùng.

Mỗi hộp giá là..... 0 \$ 60

TRẠI THỢ MỘC MICHEL Nguyễn-hiệp-Hòa ẠI CHỢ LÁI-THIỆU

Tại trại tôi có đóng sẵn các món là:
 Bàn ăn mặc-đá dài, có chân hai kiêu — Bàn ăn mặc-đá tròn có kẻ thành. — Bàn ăn mặc-gỗ liền 4 kiêu. — Bàn tròn 4 trụ mặc-đá. — Bàn tròn 4 trụ mặc-cây. — Bàn xây cốt mặc-liền. — Bàn lao 12 trụ. — Bàn khách (salon). — Bàn rượu (apéritif) 8 kiêu. — Váng một chơn tiện, văng gỗ hai, và văng ba. Tủ thờ, cần ba kiêu; Tủ áo, Tủ rượu (buffet); giá nón dù (Porte parapluie et chapeau), Trụ kiền (colonne) ghê bán-kết (Banquette), ghê ngủ 5 kiêu, ghê Bàng nguyệt, bàn viết 8 kiêu, văng một băng đá trắng có chơn tiện.

Làm theo kiện kim thời, băng cây trúc, cầm lá, gỗ, toàn là cây danh mộc, thợ làm khéo léo tinh xảo, không giá đắt.

Xin quí ông có muốn dùng các món đồ chùng dọn trong nhà, thì xin gửi thư, hay là thân hành đến tại tiệm tôi, tại chợ Lái-thiệu đường ra Công-xi heo (Abattoir), hoặc mua hay là đặc, thì tôi sẽ g lòng làm mau và vừa theo ý quí-vi.

CHỖ TRẠI MỘC
cần Khái

NAVI-HÔNG-PHÁT KHÁCH SANG

ở đường Boulevard Bonnard, số 106
ngang Corso xe lửa Saigon-ovap
tại Chợ-mới Saigon

Bán rượu tây và sữa xe máy, đến essence và đến alcool.

Có cho mượn phòng ngủ sạch sẽ rộng mát, giá rẻ.

Quí-quan, Quí-khách ở xa muốn mua bất cứ vật chi thì tôi mua giùm, niếm kỹ lưỡng gửi tới chỗ ở mấy ông.

MUỖN-MUA-KÉ.

NHỊ-THIÊN-ĐU'ÔNG PHARMACIE ASIATIQUE 38 Rue de Canton. — Cholon

Tiệm chính ở tại Quảng-đông, ông Lương-y và Lê-Sanh chế ra

Sưu-Độc-Linh-Dược (CỨU TRỊ BỆNH TIỆM-LA)

Bệnh Hoa-liêu là một mũi giặc lớn trong đời văn-minh thế giới, hề mang lây nó, ăn chẳng biết ngon, ngủ không yên giấc, ấy là một giống bệnh rất thảm, rất độc, cho nhân-quần xã-hội. Bởi vậy cho nên từ xưa đến nay những anh hùng hào kiệt, có nhiều n ười vì nó mà phải bỏ mình, cũng tuyệt giống, hoặc di truyền lại cho vợ con, ấy cũng đều tại dùng lầm phương thuốc.

Chớ như tiệm tôi đây, từ ra làm thuốc đến nay, vẫn trị các bệnh Hoa-liêu cũng đã nhiều, gần khắp trong thế-giới, cho nên mới thấy đặng nhiều cái mới lạ mà nghiệm ra, vì có nhiều thầy trị bệnh Hoa-liêu thì hay dùng những vị Bả-đậu-sương mà xô cho mạnh, hoặc dùng vị Thủy-ngân mà dâng xuống, như vậy thì chẳng những là hại thân mà lại không còn sanh con nữa đặng, ắt phải tuyệt giống tuyệt nòi, cái sự hại ấy rất to. Vả chẳng hề cái độc mà nó vào mình, thì nó cứ vào theo này nơi mạch máu, chớ không phải là ở hoai một chỗ, nếu xô như vậy mà xô ra mất, nơi mạch máu trong cả châu-thâu đặng sao? Bất quá là lúc cái nhiệt độc nó đương hành mà cho xô ra, hoặc xô nó hạ xuống, đặng mà làm cho bệnh giảm xấp thời đó mà thôi, chớ nói lành chỗ độc ấy hay là mạnh trong mình một hai tháng thì là làm to làm đó.

Bởi tôi xét rõ các cơ ấy, nên phải tìm các phương hay và hiệp với các ông Lương-y đặng nghiên cứu các chứng bệnh ấy mà chế thứ thuốc này ra đây, để mà cứu người và giúp đời, vì cái cảnh trước cũng là hòa-bình, không ngưng cũng không xô lắm, bệnh nặng thì mỗi ngày xô hai lần, còn nhẹ thì mỗi ngày xô một lần, không đau bụng, cũng như thế người mạnh lại đưa vào các nơi mạch máu mà đuổi các chứng độc, hoặc theo mô hôi, hoặc theo đường tiêu-tiến, hay là hơi thở mà ra. Dầu cho người không phải bệnh Hoa-liêu mà uống nó, thì nó cũng làm cho huyết dịch sạch sẽ, ăn đặng nhiều, ngủ yên giấc và sửa diện-mạo sáng láng, tinh-thần khỏe khoắn.

- Chỉ trị các chứng bởi bệnh Hoa-liêu kể ra sau này:**
Phong thấp đau xương,	Bán thân bất toại,
Tim-la lở loét,	Dương-mai mọc mọt,
Đau bệnh hội-xơ,	Ung thư nhọt ghê,
Huyết khô huyết đục,	Lát voi lát đờng tiền,
Ghê độc lây lưa,	Vỏ danh thùng độc,
Hạch nơi chỗ độc,	Các chứng độc ngoài da,

Như ai có bị mấy chứng bệnh này thì xin đừng có tiết kiệm, hãy mua mà uống. Vì thuốc này trừ dứt nợ của g của ta đi tại tại nữa. Cách dùng: Mỗi bữa sớm uống thuốc nước một muỗng, và tối trước khi ngủ một muỗng. Cứ thế buổi, uống mỗi lần ba hườn sau khi ăn cơm trưa và tối, phải tâm mỗi ngày một lần và phải cứ ăn đồ chua, đồ -bạc thì

Mỗi ve thuốc nước và thuốc hườn giá là..... 0 \$ 60

Tiệm khắc con dấu

Kính tờ cùng QUỚI-KHÁCH đặng rỏ: Tiệm tôi khắc con DẤU-ĐÔNG, CAO-SU đủ kiểu cũng có đồ phụ tùng và bằng đá CAM-THẠCH để mộ, vân vân. Giá rỏ đồ tốt mà làm mau, nếu QUỚI-KHÁCH ai muốn dùng kiểu nào, xin gửi thơ lại tiệm tôi lấy CATALOGUE lựa kiể umà dùng thì tôi sẽ hết sức làm cho vừa ý.

TRAN-DUY-BÌNH Graveur

130 RUE PELLERIN 130. — SAIGON

Bijouterie Saigonnaise

TIỆM

Minh-thành-Hoã

BÁN ĐỒ NỮ TRANG

83, Rue Schroeder. — Saigon

Kính tờ cho lục-châu chư quí-khách đặng rỏ: Nay tôi có một tiệm bán đồ nữ-trang th: kiể-khiêm-thời, rất nên xial-đẹp, ở tại rby Saigon đường Schroeder số 83. Khi trước tôi có lập tiệm bán đồ nữ-trang ở Chợ-lớn, đường Thủy-binh (Rue des Marins) số 184, tục danh là bán chèo-mũi. Nay tôi thường hiễn ý quí-bà quí-cô ưa dùng đồ nhẹ nhàng và huế-mỹ.

Từ khi tôi mở 3 căn tiệm ấy đến nay cũng nhờ ơn quí-bà chiểu cố cho người sống-bang nên việc tôi rất cảm ơn, ngày nay mà trang lục-châu hiệp háng, lập tiệm bán đồ nữ-trang như tôi thì tôi lấy đem vui mừng cho các ông và cầu xin các ông cho mau thành tựu.

Nay hiễn

HÀ-CÍNH-LẠC đit BẦY-KHOã.

Thi-ngọc-hiệu

TIỆM TRỒNG RỪNG RẤT KHÉO

Kính tờ cùng chư quí-ông quí-bà đặng rỏ: Nguyên khi trước tôi thường ở trồng rừng tại tiệm M. Villarnelle ở đường Marins (Cholon) hơn mười mấy năm, Lục-châu chư quí-ông đều biết tôi và cũng đều khen ngợi nghề trồng rừng của tôi đã chắc lại khéo mà thêm mau. Hiện nay tôi đã tách riêng ra mà lập một tiệm tại đường Avenue Jaccaréo, môn bất số 54, nơi nhà âm-công (đổ cần) của ông Huỳnh-trí-Phú (Chợ-lớn).

Vậy tôi kính xin lục-châu chư quí-ông vui lòng chiểu cố, đôn giúp tôi là người đồng bang thì tôi lấy làm thâm cảm ơn. Tiệm tôi có trồng đủ thứ rừng và nhiều cách lạ hơn các tiệm, khéo chắc vô cùng.

Al đầu rừng như rừng tôi cũng có thuốc, ai rừng hó tôi cura và sửa lại cũng hết hồ. Còn ai ở xa xuôi thì gửi thơ cho tôi, hoặc ở gần mà không muốn đến tiệm, thì tôi cũng sẵn lòng đến tại nhà quí-khách mà làm cho, mà cũng không tính giá tiền mắc hơn đến tiệm. Còn như quí-khách muốn trồng mau, nội trong 1 ngày cho rỏ, thì xin phải đến tại tiệm, tôi sẽ đá sức làm cho vừa lòng quí-khách.

Còn việc trồng rừng thì tôi bảo-chứng trong 5 năm, nếu có sức ra thì tôi làm lại không tính tiền.

Tiệm tôi đây việc trồng rừng chắc chắn hẳn hơn mà tiền công lại tính rẻ hơn các nơi khác. Nếu ai dám mời đến cho tôi mà muốn trồng rừng thì tôi tính tiền công phần nửa, bằng chẳng trồng thì tôi cũng tính tiền huế-hóng cho bích phân chi thấp (10 %).

Thi Ngọc Hiệu

Chà nhơn, Nguyễn-trí-Ấn của khải.

Avis aux voyageurs

Messieurs les voyageurs qui ont à prendre le train sont informés qu'au Café Restaurant THAI-BINH, 136 rue Colonel Boutonnet en face de la gare centrale de Saigon, ils trouveront en même temps que des consommations de premier choix, un service de cuisine très soigné, et des produits divers d'épicerie et de pharmacie.

Aux personnes habitant la Ville, le Café Restaurant Thai-Binh offre aussi, à des prix très modérés, des repas soignés.

Prix spéciaux pour les pensionnaires.

Tiệm hiệu THAI-BINH ở ngang nhà giầy xe-lửa chánh Saigon đường Colonel Boutonnet số 136, có bán lẻ rượu tây, (Café Restaurant) và có trữ bán sỉ và bán lẻ những thuốc Langsa và đồ tạp hóa Langsa như bánh hộp cá và rượu tây đủ thứ (Epicerie).

Rao trong lục châu như Annam ai muốn lập tiệm bán hay là đồ tạp hóa Langsa tranh thương cùng chệch thì viết thơ cho tiệm này mà thương nghị.

Giá bán rẽ lắm.

Tiệm này cũng chịu lãnh mua giùm các thứ hàng hóa khác, bất kỳ là vật chi, cứ theo facture mua, tính tiền công 3 %.

MAI-VĂN-LƯỢC.

CÓ MỘT MÌNH HANG DENIS FRERES làm Đại-lý, có trữ hộp quẹt hiệu này nội cõi Đông - Dương mà thôi.

Hộp quẹt này gửi bán lẻ khắp nơi, có một sự nhỏ một hộp mà thôi.

NÔNG-CỔ MİN-ĐÀM

Cuộc Tranh-thương

(Ký hồ chi thể nan hạ)

Ngồi mà xét cho kỹ, nghĩ cho xa; những cuộc thanh suy, hưng phế xưa nay, trong lẽ dinh hư đặc thạt, chỗ khó đặng ấy là NHƠN-TÂM.

Phàm nhơn-tâm một tụ thì dẫu muốn thi thỏ những đều gì khó khăn như lên non, như xuống biển, thì cũ g đều dung-dị; mà nếu nhơn-tâm một láng thì dẫu muốn làm việc gì nhẹ nhàn như lầy đó trong túi, như trở bàn tay, thì cũng lằm gian-nan!

Chúng ta gọi nhuần ân-đức của Đại-pháp-quốc đã đem giồng văn-minh Âu-vực qua đây khai-hóa trốt 60 năm dư, ngành lại cái công-lao hao-đại của nước Bào-hộ đã ra lòng nhận-huệ mở mang, biết muốn muốn vạn vạn nào mà kể.

Nay quốc-hồn vừa chột tỉnh giặc nóng, con đường tân-hóa đã thấy kẻ trước mặt. Vậy thì ai đâu là người gánh vát việc đời, ai đâu là người xốt thương nơi giồng, hãy đem chum gan ruột mà bói bỏ cho quê-hương, vun quén cho cuộc lý-tải, mà duy-trì cho rỏt cuộc với trường thương-chiến của cả quốc-dân ta đã gây ra, lỡ ăn lỡ thua rỏt. Vậy khá tua cùng nhau chen chút cho thỏa thừa hi-vọng của đồng-bào, rằng mà cỏi ách thương-trường, nếu còn đeo thối hần-hờ, thì cái di-hận ngàn năm về sau đoàn hậu-tân ta lằm đều trách móc!

Đây tôi xin nhắc với Lục-châu đồng-bào chư quân-tử, xin chớ quên cuộc tranh-thương này, có cái lợi hại rất tương-quan với mạng-vận tương-lai của quốc-dân ta. Vì sao mà gọi cuộc tranh-thương này có cái lợi hại tương-quan với vận-mạng tương lai của quốc-dân ta?

Lợi là:

Nếu chúng ta nhưt tâm tăng-thành nghĩa-vụ tranh-thương, thì cả quyền-lợi đã mất đi nay sẽ vãn-hồi thì nẻo tân-hóa và cuộc sanh nhai của cả quốc-dân nhờ đó mà phát-minh và dung-dị.

Hại là:

Nếu cuộc tranh-thương này bán đó mà dinh-chỉ. Thì cái ách thương-trường đời đời kíp kíp khó mong vũng vẫy cho ra. Vì nếu ngày nay cuộc tranh-thương mà chúng ta chẳng đặng toại lòng, thì bọn Huê-kiểu càng coi dân ta là hèn hạ hơn nữa; cái nhục muôn đời đã chó rủa, lợi-quyền cả nước lại buồn trời, rồi ngày sau đoàn hậu-tân ta chỉ đó mà lằm gương, thì đường thương-mại từ đây, không trông gì bước tới. Tác nhiên chúng ta chẳng những là chọc cho bọn Huê-kiểu dưng thương-lực mà áp chế ta, lại đi tiêu ư dị bang. Thì cả quốc-dân ta hiện-khiên là thiên-cổ tội-nhơn của xã-hội và quê-hương ta đó. Chư tôn ời!

Lừa phiến dốt ruột phùng gan. Lụy sầu lai láng khôn ngần khó cảm. Vì chúng-lộc bao lằm gỡ rỏt, Ách thương-trường nhiều nơi đang đo. Khuyên người thức-giã ráng lo!

CAO-BÁI-ĐỂ.

Vài lời nhắc nhở

Kính cùng lục châu đồng-bào chư quân-tử nhà giám;

Nay đã sang tháng Janvier, tháng Février đã bước tới; mà trong liệt-quí khán-quan của tệ-báo đây phần đông đã mắng năm rỏt. Vậy xin đồng-bào chư quân-tử hãy tương-tình nhau, để ý coi chừng nơi cái nhân gửi Báo cho các ngài đó, hề thầy mắng năm rỏt thì xin vui lòng mua Mandat gửi đến mà giúp tiền giầy mựt cho hồn-báo chúng tôi, cho bớt được một mối lo về Tài-Thần bạn biệu, cho thông thả cái ngòi bút mà vẫy vũng với cuộc tranh-thương này cho mau kết quả, thì hồn-báo chúng tôi lầy lằm may mắn chẳng cùng.

Đa tạ, đa tạ; chỉ chúc, chỉ chúc.

Nông-Cổ Min-Đàm Cẩn khải.

He tôi hút thuốc thì tôi cứ dùng giầy hiệu Le Nil mà thôi.

Gán Tết rỏt các bà các cô đi chợ Tết, hề muốn ghé vào máy giỏ cam hồng của chệch mà mua thì xin nhớ những lời của Lý-Thiên nó chười với nghệ!

Người Annam nào tham danh mà quên nghĩa thì nó là con Anh-wong

Phải coi chừng bạc giả

Hôm rày thiên-hạ đồn vang, tuy là lời đồn đãi không lẩn chỉ làm chắc. (sợng nghi vì hiều không gió mà có sóng bao gởi.) rằng chệch đi rảo khắp các miếng đồng ruộng mà mua lúa, bất kỳ khó ước dơ sạch mặc rở chi... ó cũng mua hết; lúa mới đầu mùa mà chúng nó dám mua tới 170 \$, 180 \$ một trăm gia. Thấy được giá ai ai cũng ham, vên trức hết vựa hết hồ ra mà bán. Khi chúng nó mua lúa rồi ra đi, lại hỏi chủ nhà rằng: « Trong nhà có con út nhiều hay không? Phải tập cho nó ăn cám lán đi nghé! » Đã vậy mà bạc nó mua lúa đó, khi đem ra xài, có may lăm thì còn phân nửa hoặc 5, 7 chục đồng bạc thiệt mà thôi, còn bao nhiêu thì là bạc giả.

Lời đồn như vậy, thoạt có thoát không thì bốn-báo chúng tôi cũng chưa dám chắc. Song phận sự làm Báo hề nghe được đều chỉ mà thiệt hại cho quê-hương thì phải đàng báo liền cho đồng-bào hay mà đề dặc trước cho khỏi lầm quí kẻ.

Nông-Cô Min-Đam.

CHÂN CHÍNH THƯƠNG-TRƯỜNG (Tiếp theo)

Còn những máy-móc còn đồ dụng-cụ thì cũng thừa đủ cho việc tu-bổ các tàu cũ cũng chế-tạo những tàu mới. Nếu nhà máy chỉ để chứa tàu không, thì còn thừa sức làm việc ngoài được, nhưng lại chế tàu mới nữa thì vừa đủ làm việc nhà thối.

Các máy lớn thời đại-khái có những hạng như sau này: một cái búa máy (marteau pilon), đường chạy 0,45 nặng là 120 kil. một cái kéo máy (cisaille poinçonneuse) xoi được những mảnh « tôn » tole dày 30 m/m và cắt được những miếng sắt tròn tới 45 m/m; những máy tiện, máy bào, v. v. Lại có hai cái lò

đúc lớn (cubillots) đúc được những mảnh gang nặng mỗi năm tấn, cùng các thứ máy thường dùng khác, gần đủ các hạng. Như các máy trong chiếc tàu Bình-chuẩn toàn là trong nhà máy chế-lấy cũ, cái nồi lửa (chaudière) đương đúc, chỉ đợi ông mua bên Mi sắp sang thì làm xong. Cái khung máy (chassis) cùng hai cái trục (treuils) cũng đã xong rồi. Tàu đó có lẽ đến cuối năm nay thì thành-thân và khởi-hành được. Nhưng nói về việc làm tàu Bình-chuẩn, có một điều đủ chứng rằng ông Bưởi cùng các người giúp việc ông có cái tài ứng-dụng biến-thân lạ thường. Hồi khởi công làm thời vừa hết đạn đồng máy (rivets); các hãng ở đây không đâu còn, gởi sang Tây mua thì giữa khi chiến-tranh không mua được. Vậy làm thế nào? Giá vào tay người khác thì đành phải đình công việc, đợi đến bao giờ có đạn mới làm. Nhưng ông không chịu thế: không có đạn thì ông chế lấy đạn, không vì một cái đạn nhỏ mọn mà phải bỏ công việc, song máy làm đạn không có mà cũng không mua ở đâu được, ông bèn bảo người tra các sách máy, xét kỹ những kiểu vẽ, rồi nhân dấy chế lấy một thứ máy riêng để làm đạn. Ông biến-báo như thế mà làm thành-thân được cái máy, máy làm thành-thân được đạn, đạn dùng được việc, và nhờ đó tàu Bình-chuẩn mới làm xong. Ngày nay cái máy đó vẫn chạy, coi cách làm đạn thật là dung-dĩ quá. Ấy đây: ông Bưởi là tay kỹ-sư, các người giúp việc ông cũng không ai là tốt-nghiệp ở trường kỹ-nghệ nào cả thế mà làm được thành-công như vậy thật đủ chứng rằng cái tài ứng dụng của người mình không phải là hèn vậy. Không học mà làm được thế, có học thì làm được đến đâu?

Trong nhà máy các công việc về máy-móc là một tay ông Nguyễn-văn-Phúc đốc-suất cũ. Ông Nguyễn thật không tuấn

học chuyên-môn ở trường nào cả, chẳng qua là ở chân đốc-công các xưởng mà ra, thế mà ông thạo nghề một cách lạ lùng, không những thạo cách chế-sửa thường, mà cách chế-tạo cũng khôn-khéo lạ thường. Những kiểu tàu là tay ông chế, lăm cái kiểu bao quá, chính nhà nghề coi cũng phải lấy làm lạ, thế mà ông làm thành công cả. Một mình ông chấp-nối cả mấy chiếc tàu cũ, tân-tạo mấy chiếc tàu mới. Như năm 1913, chiếc Khoái-tử-long nối dài ra 7=80; năm 1917 chiếc Yên-bá-v nối dài ra 7=00; năm 1919 chiếc Phò-Lu nối dài ra 7=20. Chấp-nối có khi khó hơn tân-tạo, thường phải cắt đôi chiếc tàu cũ ra, làm một khúc giữa mới, rồi đem ghép hai đầu cũ vào cho thật in, việc đó phải tính-toán khó lắm mới được. Tàu tân-tạo thì có chiếc Đinh-tiên-Hoàng, là tàu bánh xe bằng sắt trọng tải 100 tấn sức mạnh 200 mã-lực; chiếc Gia-long cũng là tàu bánh xe bằng sắt, trọng tải 200 tấn sức 200 mã-lực. Hiện nay thời đương chế chiếc Bình-chuẩn, chiếc này kiểu cách cũng là tự một mình ông Nguyễn-văn-Phúc sáng-nghĩ ra. Tàu chế toàn là bằng sắt cả, đại-khái có những đặt-sắt cả như sau này: trường 46m, khoát 7=20, sấu 3=60; máy mạnh 400 mã-lực (máy, nồi lửa cùng các cơ-quan mở bãm đều trong xưởng chế lấy cũ); hai cột trục, mỗi cột ngang nặng được 10 tấn; trọng tải tàu là 600 tấn. Chiếc đó mà thành-thân chạy được thời coi cũng ra vẻ xứng-dáng lắm.

Ông Bưởi đương sửa-soạn đặt phụ vào nhà máy của ông một cái trường tập-nghề để cho con các thợ và con trẻ ở ngoài vào học nghề máy. Cái ý đó thật là hay lắm, mong rằng ông chóng thực-hành không những lợi cho ông đãi-tạo được, nên những tay thợ giỏi, mà lợi cả cho một hạng con trẻ nhờ đó biết được-những điều cần dùng về nghề máy móc. Hiện nay đã có đến hơn 300 đứa

Những người hút thuốc hút ông điều hoặc hút thuốc vắn muồn khỏi bệnh thì hãy hút thuốc hiệu "Globe"

Có một mình hàng Denis Frères có trữ mà thôi.

Người Annam nào tham lợi mà quên nghĩa thì nó là con Bò-hung.

vừa lớn vừa nhỏ chỉ đợi ông mở trường là xin vô học.

Ông Bạch-thái-Bưởi đã có một cái thuyền-đội to, lại có cái nhà máy lớn, thuyền-đội kia nhờ nhà máy này mà được chỉnh-đón, không phải hư-hỏng, lại mỗi ngày một tăng thêm số tàu lên; thế là sự nghiệp ông về nghề buôn tàu đã hoàn-toàn vậy. Nhưng người tài lực như ông, quả-cảm như ông, không có chịu khu-khu giữ một nghề dù nghề ấy to lớn thế nào mà lờng. Nên trước làm nghề tàu, hiện bây giờ và sau này nữa, ông đã từng làm nhiều nghề khác và vẫn còn mưu-tính nhiều việc khác. Vậy sau đây kể về các sự-nghiệp khác của ông.

C. - Các sự-nghiệp khác của ông BẠCH-THÁI-BUỔI

Bất cứ nghề-nghiệp gì, hề xem ra có lợi thời ông làm cả. Không nói từ hồi ông xuất thân chưa có vốn-liêng gì, kể từ ngày đã hơi có tư-bản, ông xin lãnh-chương ngay mà cầm đồ tỉnh Nam-định, làm luôn từ ấy đến nay, hiện trao cho người chung phần với ông là ông Lê-quí-Chấn quản-lý. Việc lãnh-chương nhà cầm đồ này cũng lại là một cuộc quyết-chiến với bọn khách, hình như cái số của ông hề làm việc gì cũng phải tranh nhau với khách, thật là ông tây-chạy người khách từ khi cái phong-chào tây-chạy chưa phớt lên, từ khi cái tiếng tây-chạy chưa ai biết vậy. Nghĩ cho kỹ, đó chẳng qua là một lẽ tự-nhiên; ông là lãnh-tự bọn nhà buôn Annam, mà phần nhiều các mối thương-quyển của người mình là vào tay bọn khách hát, vậy thời nhưt-cờ nhưt-động của mình về đường buôn bán là thế tất xung-đột với người khách, không khỏi được. Việc cầm đồ ở Nam-định tông-tiền vẫn hầu coi như một cái chuyên-quyển của bọn khách, Chánh-phủ cũng an trí rằng người Annam không thể nào mình-lý được một việc khó-khăn phiền-phức như việc cho vay cầm đồ. Nên lúc mới đầu ông được ra lãnh chương ai cũng lấy làm kinh-ngạc và không ai có bụng tin. Không những bọn khách mà chính quan sở-tại cũng có ý ngăn-trở cho ông không làm được. Nhưng dù ai mưu-mô việc gì mặt lờng,

ông vẫn đứng vững, ông đứng vững mãi đến bây giờ mà công việc vào trong tay ông lại thành-vượng hơn trước nhiều. Trong số cầm-đồ ấy, những việc quản-lý, giám-tính (experts) thủ-bà, thủ-qui, ông toàn nhờ người Annam cả, đủ chứng rằng người Annam đầu làm nghề gì cũng không sợ kém gì ai.

Đông-thời với việc cầm-đồ, ông lại lãnh chương được việc thế lực ở Nam-định, việc bán hàng cầm-đồ ở Thanh-Hóa, việc lãnh ti rượy ở Thái-bình v.v. Kể đó ông lại lãnh thêm chợ tỉnh Nam-định từ 1906 tới 1909, tỉnh Thanh-Hóa từ 1907 đến 1909, thuế chợ Vĩnh-bến-Thủy từ 1906 tới 1913; về sau vì nhà nước bãi thứ thuế ấy nên ông mới thôi nghề đó. Vẫn ông không làm nhà in bao giờ, thế mà ông dám xuất tiền để một nhà in lớn ở Hà-nội, trước ông xuất ra 50.000\$ sau ông xuất ra 20.000\$ nữa, nhà in của ông tức là nhà « Đông-kinh-ân-quản » bây giờ, gây-dựng xong rồi ông nhường cho em rể ông là ông Lê-văn-Phúc quản-lý.

Ấy là công-việc ông đã làm, còn những sự nghiệp ông mưu-tính cũng nhiều lắm. Không kể nghề buôn tàu hiện ông đương nghĩ cách khoáng-trương thế có tàu đi biển. Còn những việc khác, có mấy việc lớn ông đã ứng-dụng mà chưa kịp dịp làm được.

Như trước khi chiến-tranh bên Âu-châu, ông đương tính đặt một nhà máy gạo ở Nam-định. Đã sắp sửa sáng-sáng cả, và gởi sang mua máy ở Hambourg bên Đức bây giờ có chế một kiểu máy xay gạo tốt lắm. Nhưng chiến-tranh máy không sang được mọi việc phải đình đốn cả. Nay chiến-tranh đã xong, việc mua bán bên Âu-châu dễ hơn trước, các sau này thế nào cũng làm thành được nhà máy đó. Có một nhà máy gạo như vậy thì việc bán xuất-cảng gạo tiện lợi nhiều lắm, và người mình dễ cạnh-tranh được với người khách.

TIỆM HUYNH-CÔNG-PHÚ

10, Rue Némésis-Saigon. Café bánh mứt thiết ngon. - Mì và cũ-tiểu cũng ngon.

Người Annam nào tham vinh mà quên nghĩa thì nó là con Rận.

Ấy một tay ông Bưởi bích-sinh kinh-lý bao nhiêu sự-nghiệp như thế, mưu tính bao nhiêu công-việc như vậy, nào việc đã làm, nào việc còn sắp làm, nào việc hiện đương nghiên-cứ; trong trí ông không lúc nào mà không nghĩ những chuyện thương-công kế-lợi cho ông mà thực là ông giúp cho nước nhà được phú cường đó, theo cái công-lệ như trên kia vừa nói. Vậy quốc-dân ta cũng nên mong-mỏi cho ông làm to hơn nữa, mong-mỏi cho ông những việc kinh-lý được phát-đạt, những việc ông mưu-tính được thành-công mong cho những người như ông tức là mong cho nước nhà thanh-vượng; vì nước bởi dân mà nên, dân có nhiều người chịu khó khôn ngoan như ông, biết thương-công kế-lợi như ông, thì nước mới chóng phú-cường được.

(Còn nữa)

NAM-PHONG

Mộng du thế-giới kỳ

Tiện-nữ, Hương-Bình, Phan-sơn-Đại
THUẬT
(Tiếp theo)

Đầy thuật về chị em tôi qua Vinh-long đi Saigon.

Cậu ba tôi tính tới thứ bảy nhâm 14 Octobre 1919 có tàu Nam-vang về. Nên cậu ba tôi được thư của cha tôi, thì lo sắm sửa đồ hành-lý và cho ghe đưa tôi và chị ba Ôn qua Vinh-long, (cố cậu ba tôi đi theo đưa nữa) cho kịp đi tàu Nam-vang lên Saigon; 10 giờ khuya trăng tỏ, tàu ghé bến, cậu ba tôi mua giày tàu hạng nhì cho chị em tôi đi thẳng lên Saigon và khiến người đem đồ đạc xuống tàu, sắp đặt an bài, cậu ba tôi dắt chị em tôi xuống tàu đến khi tàu chạy, cậu ba tôi mới lên, một lát tàu xúp lè, cậu ba tôi từ giả lên bờ, kẻ tàu chạy, chị em tôi còn đứng trên bờ tàu mà ngỡ chừng cậu ba tôi cho đến khi tàu chạy khuất rồi, chị em tôi mới trở về phòng nghỉ, nhưng mà nghĩ thì nghĩ chớ trong mình

tôi buồn bực năm không yên, cứ lo sợ pháp phóng hoai; một là không biết ông bà cha mẹ tôi có yên tâm không. Hai là không biết tôi với chị ba Ôn đi đây có được không, hay là đến Saigon rồi trở ngại việc chi mà phải thôi lui, phần chị ba Ôn cũng còn nhỏ như tôi, chưa thông thạo chi cho lắm, mà đi đĩnh mọi việc với tôi cho kham được, hết quá chi đi đây là đi theo chơi vui cho có hạn đó thôi. Rồi có chuyện chi bắt trặc, bai chị em tôi biết làm sao được. Tôi đương suy nghĩ, bỗng nghe xúp lè, tôi và chị ba Ôn chạy ra bờ tàu ngo, thì thấy tàu đã chạy khỏi Miếu-Cậu (ngạn vàm Tuấn) và gần tới đầu cù-lao Tân-phong rồi, xa xa thấy ngọn đèn dọi ở cù-lao nhấp nháy, phía bên này thì vàm sông Cái-bé, phía bên kia thì vàm sông Cái-muồi, ở đũa thì cù-lao Tân-phong, chạy dài cho tới rạch Ba-kẽm và giáp với cù-lao Ngủ-hiệp (Năm-thôn).

Tôi và chị ba Ôn đứng chơi một hồi, phàn phàn khuya gió thổi có hơi lạnh, dặc nhau về phòng ngủ, một quá ngủ quên, tàu tới Mỹ-tho hồi nào không hay, đến chừng tàu chạy ra ngoài cửa tiểu, sóng nhấp nháy hai bên hông tàu có hơi bộ lúc lắc, chị em tôi giỡn mình thức giấc mới hay tàu đã chạy ra gần biển rồi, tôi và chị ba Ôn lại ra bờ tàu đứng ngó mông ra ngoài, thì chẳng thấy có chi lạ, duy một lúc nghe tiếng cá-đao nhảy sặc sặc trên mặt nước, như thê người cầm phẫn mà phát cổ dưới nước vậy, lại có yên sáng mặt trăng dọi trên mình con cá trắng xát, thấy lớn em em bằng tấm vàng ngựa đầu vậy, coi thiệt là ngộ, còn trên trời thì có trăng có sao, sáng tỏ bang ngày, dưới nước thì êm sóng êm gió, lặng trang như giấy trải, thiệt ít khi ra biển mà gặp được như vậy thì vui lắm. Nhon ngăm chơi rằng:

Rượu hiệu Grand Vin de Corse của hãng AUGUSTE MATTEI làm, là một thứ rượu tiêu hóa, mà ngọt.

Phải nài cho có tên AUGUSTE MATTEI Trong Đông-Dương có một mình bán, Denis Frères có trữ mà thôi.

Hỏi thử trăng già có biết không?
Lòng này đối với biển mình mông,
Trải qua cho khắp năm châu đất;
Mới biết rằng ta gái Lạc-Hồng.

Chị em tôi đứng lâu mỗi càng vô phòng nằm nghỉ, khi tàu đến Bến-chùa (1) (Gocong) chị em tôi hay mà không ai giầy, tôi đốt đèn cây lấy cuốn « Lễ-Binh-Tôn phiêu lưu ký » nằm coi và nói lại cho chị ba Ôn nghe, đầu độ nửa giờ đồng-hồ, mây áng trắng lu, ào ào đóng thời, kẻ trời mưa một trận lớn lắm, tạo ước hết mây người bộ hành ở ngoài bờ tàu kẻ xách chiếu người ôm mền chạy kiếm chỗ dục, phân tàu lác, ngã quay ngã lại, mấy người không quen say sóng buồn nữa; khá, tôi tự nhiên không sao hết, chị ba Ôn sật sừ sạt sủi, nhơn xuống sợn lên, tôi lấy đường tây-châm đầu anh-côn dờ-măn (alcool de menthe) cho chị ngậm một lát hết, kẻ mưa tạnh sóng êm, tàu chạy như thường, chị em đóng cửa phòng ngủ một giã cho tới sáng, đến 7 giờ 15 phút tàu chạy vô cửa Cán-giờ chị em tôi mới thức giấc, rửa mặt súc miệng ăn đồ lót lòng rồi, lại dặc nhau ra bờ tàu đứng coi, chớ thì ruộng hoang, chớ thì đờn nước mọc, chớ thì nhà cửa người ta ở, chớ thì ghe thuyền chài lưới, không lấy chi làm vui về cho lắm, nhưng mà thú nào ưa theo thú này, đầu chớ sảm tịch ohò thê mây, mà cái tình con người ưa cũng hóa ra vui về được. — Tôi và chị ba Ôn ngồi nói chuyện với nhau chơi một hồi nghe chuông rung kêu ăn cơm, thì tôi coi đồng-tô đeo tay (montre-bracelet) đã 10 giờ mấy rồi, bèn dặc nhau lại chớ bàn ăn, chị em tôi thuở nay chưa ngồi bàn ăn cơm tây lần nào, chuyện này mới ăn lần thứ nhất, coi bộ bộ nợ mắc cỡ muốn chết, nhưng mà cũng ráng lập lần cho quen, chị em tôi cứ liếc coi chừng mấy bà đằm ngồi phía trên kia ăn làm sao thì bắt chước theo làm vậy, mấy đứa con gái nhỏ của mấy bà đằm ngồi thăm trên tôi, một lát ngộ chị em tôi mà cười chồm chồm, mấy bà đằm

(1) Mọi lần nghe họ nói: Hết tôi tàu ra ngoài biển đầu lại nghỉ, chớ sáng mới chạy, mà chuyện này trong vai tôi lại thấy tàu chạy luôn không đầu lại.

hây vậy rầy chúng nó đừng có vô phép mà bắt cách lịch sự, rồi bà dạy lại mà hỏi tôi đi đâu? Tôi thưa rằng tôi đi Saigon học, Bà hỏi học trường nào: Tôi thưa ở trường Huân-nữ, rồi bà khuyến tôi rằng lo học cho giỏi mà lập thân, đừng bắt chước như mây có già tiêng đi học mà đem theo một túi trắng hoa, làm cho mắt cá cái phong-hóa xinh đẹp của ông bà nước Nam để lại đã trớt 4 ngàn năm nay thì uống làm, tôi liền đáp: kính vưng lời bà dạy bảo, cháu chàng dám quên: kẻ ăn trắng miệng, bà cho tôi một góc tư trái sầu-riêng tôi chia cho chị ba Ôn một nửa, và tôi hỏi: chị có biết rằng: chúng ta bữa nay sáu hay là vui, chị ba Ôn rung rung nước mắt nói nhớ nhà hồng chết, vui chi được mà vui, thiệt quạ vậy, làm con cháu xa cách ông bà cha mẹ một tát đường, thì trong lòng quận quận, như dao cắt kim châm, không thể ngồi đứng cho yên được, ấy là mới có một đêm mà còn vậy, Huân chi là lâu ngày thì thương nhớ biết là đường nào.

Chị em tôi ăn uống rồi, lại ra bờ tàu ngồi chơi cho tiêu khiển, mới nói chuyện chưa đầy giây lát, thì thầy Saigon đã ở trước mũi tàu cách chừng một ki-lô-mét, (kilomètre) trong tàu ai nấy cũng lo sửa soạn lên, chị em tôi trở vô phòng thâu xếp đồ đạc lại từ từ khi tàu cập cầu, kẻ đi lên người chạy xuống coi lộn xộn quá, nên ai không can thận ý từ thì chúng vất đồ đạc không hay, chị em tôi níu tay nhau, hai đứa xách hai cái rương-xách (sac Américain) bước lên cầu (nghe kiến nhà thờ đã 12 giờ.) Đứng coi bờ bờ, không biết đi về hướng nào, muốn kêu xe kéo lại Nam-Việt khách-lưu mà thê coi bất tiện, tôi còn đương dự dự sự nhớ lại cha tôi có người bà quen là bà Tư-Kh. ở Cầu-ông-lãnh, tôi bèn kêu xe kéo hỏi chị em tôi lại đi hỏi thăm. Thời may lại hỏi thì gặp liền. Bà-tư mời chị em tôi vô nhà, nói cang nguyên ra thì Bà-tư biết tôi là con gái của Mr T. T. T ở Baké mới lên. Bà mừng rỡ tiếp rước từ tế, liền trả đi mua mì dụn ăn, mà bà dặn mua của Annam, đừng mua của chặc,

bà ghét làm, Bà-tư đã già trên 70 tuổi mà cũng có lòng thương chuộng-tộc; đáng kính đáng khen, chị em tôi tính ở đậu lại đó ít ngày định đi lo công việc, đến 5 giờ rưỡi chiều chị em tôi đi dạo chơi, Bà-tư có chó chó Hai (là cháu ngoại của bà) theo dằn đổng, chị em tôi đi chơi một lát rồi theo chó Hai về nhà ăn cơm tôi. — Tôi lại Bà-tư thì tôi lên Saigon chơi có chuyện chi, tôi nữa muốn nói thiệt, nữa muốn không, song thầy bà già cả mà có lòng quyết đoán, không lẽ tôi đi nói giới bà, có trở ngại việc chi, biết cậy mượn ai, nên tôi tỏ thiệt với bà ngày xin phép đi chơi các nước (đều du liệt quốc) « Bà-tư lát đầu le-luoi mà nói: Ủy mèn ôi; cháu nói giả ngộ sao chớ! Hai cháu háy lớn mà đi đâu? — Thưa bà thiệt, tôi dám giả ngộ bà đâu, công việc chúng tôi đi chơi, tiền bạc bao nhiêu? chị em tôi đã tính sảng sảng rồi hết, chỉ còn lên đây đi xin giấy thông hành xuất khẩu và chờ ngày xuống tàu nữa mà thôi. — Thiệt vậy sao cháu? — « Dạ thiệt » — Nếu vậy thì hai cháu chằng là giỏi lắm, thuở nay bà ở đây đã quá hơn nửa thế kỷ, bà chính thấy mấy ông nhà giàu cho con nết đi du lịch xứ này qua xứ kia như ông già cháu cho hai cháu đi vậy bao giờ, bà mướn đã gần đất xa trời rồi. (chẳng biết sống chết ngày nào.) Chớ chị ba còn được mạnh chơn khỏe tay như mấy năm trước thì bà cũng lần mò theo hai cháu đi chơi cho biết, bà nghỉ lại bà tiết lắm. Thời hai cháu đi nghỉ chớ sớm, dạng sáng ngày có tỉnh công chuyện. — Dạ thưa bà! Mai này thứ hai cháu đi xin giấy thông hành. — Úa! hai cháu xin ở đâu? Có phải xin ở hỏi ông nhứt không? bà có người cháu kêu bằng Di làm việc tại đó, mai này bà dắt hai cháu lại nhà nó cho sớm hỏi thăm coi và cậy nó điều đình giúp cho hai cháu » — Dạ thưa bà! được vậy, hai chị em cháu đội ơn bà lắm lắm. Nói chuyện rồi chị em tôi đi ngủ.

(Còn nữa)

Hãy trọng danh-giá của giáo-sư ta

Hiện kiến của văn-đô giáo-dục lấy làm cần kíp cho đường tiến-hóa của quốc-dân ta. Nên nay phải giãi quyết ra cho xát, mà cũng mong trên Chánh-phủ trông vào, ngõ hầu thi-thế theo chương-trình giáo-dục của quan cựu Tổng-thống ALBERT SARNAUT đã vẽ đường rành rẽ, và tỷ-hộ cho danh giá của các đấng giáo-sư và giáo-chức của ta, cho các đấng ấy có đủ thể-diện thanh-giá trong lúc làm việc bốn phân mình và khi giả-cấp, hồi hưu; chớ phần nước chỉ chi, để làm gương cho thế, đặng một ngày kia quốc-dân ta sẽ rõ ràng: Bền ty giáo-huân cũng có phần vinh-diệu, đủ lẽ như các ty kia vậy.

Vì mắt tôi tăng thấy, trong chơn thôn-hương, từ ngày mở trường sơ-học đến nay, rất nhờ công lao của các giáo-chức tiểu-học, mà ngày nay, trong các làng, người biết chữ gần đặng 2 phần ba (2/3), thậm chí hàng phụ-nhơn thiếu-nữ-cũng biết đọc biết xem Quốc-ngữ. Thế thì cái công lao của các giáo-chức tiểu-học hạo đại biết bao! To tác biết bao!

Rất tệ thay cho thói tục nhà Nam ta! Lúc chưa có trường quốc-ngữ thì những nhà có ăn phải đem con đi học xa, không thì phải học Hán-tự với mấy ông kỳ-lão trong làng phải tốn hao nhiều cách (mua giấy, viết, mực, cúng rằm, ba-mươi, mồng năm, ngày Tết, v. v.) Nay may đặng nhà-nước mở lòng nhân-huộ, mỗi làng đều có trường tiểu-học, bồng-lộc thầy-giáo, giầy, viết, mực, sách vở đều của nhà nước cấp chuần. Tuy vậy các giáo-sư đã mong Chánh-phủ ban tứ nguyệt bổng ít nhiều. Song cang xét, cái công lao-khổ đó với đồng bổng hẹp này, còn cách nhau xa quá.

Mới lại Nam-kỳ một thứ rượu. Vieille Eau de-Vie làm ra tại Đại-Pháp biệt là « BACCHUS ».

Không có thứ rượu nào bì kịp. Một mình hãng Denis Frères có trữ mà thôi.

Người Annam nào ăn tiền của Chặc mà ngàn đón sự buôn bán của Annam thì nó là con Bò-hun.

Chư tôn cũng chẳng biết; phần đông chư giáo-sư, cũng có gia thế, đất đai; nhiều nhà trên 7, 8, miệng ăn, lại gặp mấy năm sau đây, giá thóc cao, bát gạo kém, phần các ông ôm lấy trách-nhiệm nặng nề, có thể gì mà duy-trì cho vững đặng. Vì vậy mà sanh ra vay hời, hoặc quơ tạm; thế nên đến tháng lãnh lương thì trục sạch vào tiền vay, bạc góp phần nào lo cho gia-tiêu đặng no ấm, phần nào lo cho bốn phận đặng hoàn toàn. Cho nên nhiều khi phải dính-dấp nợ nần, vì tới lương bổng hẹp, mà gia-tiêu đông phần lúa gạo thập-vật một ngày một mắc.

Vả lại trong thôn-hương còn nhiều thói hủ bại làm cho các giáo-sư khó mà ở cho tròn phần trách-nhiệm mình (như mượn làm việc của làng, dùng quyền riêng áp-ê mà bó-buộc giáo-sư, chẳng muốn cho giáo-sư có danh-dự và thế-diện đối với Hương-chức và dân trong làng; đến ngày các giáo-sư lãnh bổng thì hương-chức giữ bạc (thường là Hương-cả) lại diển-trì, có khi trễ quá ngày 10 tây, bay kiềm có và lập phe đảng báng-tỷ, nhiều khi vì hờn riêng tỷ-tỷ mà a-y nhau cáo gian cho giáo-sư phải thuyên-nhiệm hoặc giải-chức.

Vì vậy mà ty giáo-huấn tiểu-học ngày nay coi rất bạc, vì chức giáo-sư tiểu-học thì từ đây có giám mà không tăng, còn mấy ông giáo tạm-bổ, vì thế-diện mình nên ít ra vào làng mà dạy, bởi đó mà ty giáo-huấn mỗi năm thiếu giáo-sư.

Nếu ngày nay mà muốn cho ty giáo-huấn cho có đủ người như trước thì còn trông nơi các ngài Hội-đồng quản-hạt và Địa-hạt đem cái hi-vọng của các giáo-sư và các đều tậ đã trên tờ trên đó mà thương đạt tới tai Chánh-phủ; ngõ hầu gìn lấy cái thế-diện của các giáo-sư ta, thì cái tiến-độ tân-hóa của quốc-dân ta về tương lai biết bao là may mắn.

CAO-HAI-NHƯẬN, hương-thần Hiệp-hoà Cai.

Rượu Eau de vie Dejean
Đã thơm mà lại ngon. Ai uống cũ
đều ưa.
Có một mình hàng Denis Frères
có trữ mà thôi.

**Tòa xử đoán
Việc-chánh-trị**

(CONSEIL DU CONTENTIEUX
ADMINISTRATIF)

Hôm thứ bảy tuần rồi nhằm ngày 31 Janvier 1920, lúc 8 giờ ban mai Tòa xử việc Chánh-trị có hội xử.

Trước hết có xử nhiều vụ khác, rồi mới xử đến vụ tuyền-cử hội-đồng Thành-phố Saigon.

Ông Ch. Lacouture là quan Tòa phúc-án làm Tài-phán-trưởng (Président) ngồi dữa. Còn 4 ông: Dartiguenave, quan Tòa phúc-án; ông Quesnel giám-độc, ông Patry và ông L'Helgoualch, nhất hạng Tham-biện ngồi tả hữu Thâm-án-quan.

Ông Boyer Tham-biện ngồi Thị-sự, ông Pommez Tham-biện ngồi diển-án.

Vụ thứ nhất M. Nguyễn-công-Ngo làm việc sờ cầu chứng, kiện M. Nguyễn-chánh-Sắt rằng không có tên trong sổ Thừa-sai, không đủ cơ đắc cứ.

Vụ thứ nhì M. Trương-ngọc-Báu, Tri-phủ hưu-trì kiện M. Nguyễn-chánh-Sắt rằng không có đứng tên trong sổ Thừa-sai và cũng kiện luôn rằng M. Ng. chánh-Sắt và M. Nguyễn-kim-Đỉnh không có đóng Patente cho đủ 25.\$00 theo luật buộc.

Vụ thứ ba M. Nguyễn-kim-Đỉnh kiện M. Hồ-vân-Kính về cơ không đúng số thăm đắc cứ sao lại được đi dự hội.

Trong ba vụ trên đây ông Foray bào chữa cho MM. Ngô, Báu và Kính, còn bên này thì ông Monin bào chữa cho hai ông Sắt và Đỉnh.

Vụ thứ tư ông Monin kiện rằng cách lập tờ vi-băng cuộc tuyền-cử Nghị-viên Thành-phố ngày 28 Décembre 1919 rất sai phép.

Vụ thứ năm ông Monin kiện cách bỏ thăm tuyền-cử ông Foray làm Đốc-lý (Xã-Tây) ông Mayer làm 1er adjoint và ông Bergier làm 2er adjoint trong kỳ nhóm ngày 3 Janvier 1920 đó cũng sai phép, vì trong các Nghị-viên Langsa nhóm bỏ thăm ngày ấy có một hai ông chưa chắc làm Nghị-viên được vì còn lãnh chức

của Nhà-nước trong mình, còn ông thì vắng mặt và ông Nguyễn-chánh-Sắt là người đắc cứ sao không mời dự nhóm.

Trong 5 vụ kiện này tuy có khác nhau, song chủ ý cũng về có một việc tuyền-cử Hội-đồng Thành-phố: cho nên khi hai đảng tiến bị đã đối nại rồi và các quan Luật-Sư biện luận rồi, thì quan Tòa xin hiệp các vụ lại, rồi đình lại một tháng hoặc 2 tháng đặng nghị án.

Việc này chưa biết kết cuộc thế nào; song bản báo chúng tôi cũng vì dân mà xin quan trên phê phán cho công bình, cho đẹp lòng công chúng.

**Hội đồng quản hạt
NHÓM NGOẠI LỆ**

Có lời nghị của quan quyền Thông-độc Nam-kỳ ngày 2b Janvier 1920 định mời Hội-đồng quản hạt đến ngày 12 Février 1920 tới đây sẽ nhóm ngoại lệ đặng công nghị những việc kê ra sau đây:

1. - Định số thuế thay vì thuế đình của người Âu-châu và người đồng thể với người Âu-châu.

2. - Tăng số thuế chánh về thuế đình của người ngoại quốc thuộc về dân phương đông (Asiatique) và định đánh thuế những người đơn-bà Tàu.

3. - Ghi vào sổ thầu một số phông về tiền tăng thuế xuất cảng lúa gạo trong sổ toàn-hạt chia cho Nam-kỳ.

4. - Chia cho mây chương trong sổ thầu xuất năm 1920 những số tiền của Hội-đồng quản hạt nghị định đặng tăng thuế đó.

5. - Tăng lương cho quan viên Langsa.

6. - Cấp tiền phụ cho quan viên Tây Nam giúp việc tại Nam-kỳ.

7. - Dự định số tiền mua đất và cất nhà cho sở Thú-y.

8. - Định cho Thuộc-địa lãnh học bổng ở đâu một thành phố bên Đại-Pháp.

9. - Định cho sổ quản hạt chuẩn ra một phần tiền mà lập Bi-phương ký-nhiệm cho trận vong chiến-sĩ.

10. - Phê chuẩn lời nghị-định sang số tiền dự định chương thứ 4, 5 và 12 trong sổ xuất năm 1919.

**Thăng thưởng
huyện hàm**

Vì lời nghị quan quyền Tổng-Thống Đông-dương ngày 24 Janvier 1920.

Ông Bùi-quốc-Báu Thông-phán thượng hạng tại dinh Đốc-lý Thành-phố Saigon, và ông Lâm-quang-Tướng, cựu Cai-tổng tại Travinh, được thăng thưởng Tri-huyện hàm.

Bản-báo chúng tôi kính mừng cho hai Ngài công thành danh toại.

Ái-tín

Bản báo mới hay tin rằng Bà hiền-nội-trợ của ông A. R. Fontaine, chánh chủ hãng rượu máy Đông-Dương, đã từ trần tại Kiu-Kiang (Trung-Hoa) hôm 30 Janvier 1920 này.

Bản-báo chúng tôi kính lời xin phân ưu cùng quý-quyền ông A. R. Fontaine.

N. C. M. Đ.

Chín lần rửi

Đã biết rằng: dương nhưn chỉ ác từ vi tiểu-nhơn, nhưng rửa má: theo buổi cạnh tranh kịch liệt này, tưởng cho văn hoạnh công khí, không lẽ mà ăn ác dương thiện, ăn thiện dương ác, có sao nói vậy, tuấn trực đạo nhi hành, hầu để nêu gương cho đời lượng chước. Phải thi học, quấy thi tránh xa kèo truyền nhiệm.

Số là hôm trước Nông-Cỏ-Mín-Đàm có thuật một việc buồn lắm. Nay người bạn có ghé qua tôi ra mà đem dương với đời. Chuyện hòn hai mùa tháng (màng phồng) mà cơ tây giớ lại đã chín lần rửi rồi, cba chà là rửi, lễ thì luôn điệp của nên lược trần chín lần rửi ấy cho quan nhân làm song xin đình lại cho đủ chực, rồi tề cũng ra công lược giải.

HOÀ-BÌNH, (Bạcliêu)
T. Q. B.

**Xin chớ quên cuộc
tranh thương!**
**Xin đừng quên cuộc
tranh thương!!**
**Phải nhớ cuộc tranh
thương luôn!!!**

**THĂNG THƯỞNG NGŨ
ĐĂNG BƯU-TINH**

Bản-báo rất mừng lòng mà nghe tin hai quan lớn Nguyễn-tấn-Tài và Đoàn-hữu-Chung, Đốc-phủ-Sứ Nam-kỳ, đều được thưởng thọ ngũ đẳng bữu-tinh.

N. C. M. Đ.

??

Trinh-thám tiểu-thuyết

Cuốn nhì in mới rồi:

Cuốn ba còn in tiếp, coi tới chừng rạo càng lạ càng hay, xin liệt-vị ráng xem cho tới; đặng biết cái tài người **TRINH-THÁM**, và có Xảo-châu lanh lợi là vườn nào cho biết.

Ông nào mua lẻ mỗi cuốn xin gửi sáu con có 10.

- GIÁ MỖI CUỐN LÀ..... 0\$20
- MUA 50 CUỐN 7 00
- MUA 100 CUỐN 12 00

Xin gửi thơ cho M. VĂN-CHÂU-QUI
Employé au Nông-cỏ Mìn-đam
SAIGON

Thời hài

HAI MẸ CON GÁI NHỎ NÓI CHUYỆN

Thiết nghĩ: *Cương-phu chi ngôn Thánh-nhân* thật yên. Rất đối là lời nói của đấng cứu-phu mà Thánh-nhân ngài còn chẳng chịu bỏ qua thây! Hướng chỉ là lời của trẻ bé nó nói phải mà mình không ráng nghe cho hết đặng mà thuật lại cho thức-giả nghe chơi sao phải.

Ngày nọ tôi 7 giờ sớm mai tôi đang ngồi trong nhà hàng Nam-thuận-Phát (café Taverne) lối góc đường ngã-từ Xã-Tây đặng dùng điểm-tâm; thấy hai đứa con gái nhỏ, một đứa trạc chừng 12, 13 tuổi, còn một đứa cũng lối 11, 12 tuổi ôm tập đi học, và đi và nói chuyện với nhau; chớ chỉ mà chúng nó nói chuyện chơi bởi theo con trẻ thì tôi cũng bỏ qua, cái này tôi nghe nó nói giống gì mà có tiếng tây-chay tây-mặng, nên tôi mới lấy làm lạ, liền tọc mạch nom theo sau lưng chúng nó, giả ý đi đường tinh cơ đặng lên nghe coi nó nói chuyện gì cho rõ.

Đứa nhỏ. - Nè chị chín, chị bạn áo hàng gì ngộ dữ vậy chị?

Đứa trộm. - Áo qua bạn đây là hàng Bắc-kỳ chớ hàng gì.

Đứa nhỏ. - Hàng Bắc-kỳ là hàng ở đâu há?

Đứa trộm. - Qua cũng không biết ở đâu, mà để qua nghe Ba Má qua nói hàng Bắc-kỳ là hàng của người Annam mình dệt, lúc này mình tây chay chặc rồi thì mình phải mua hàng Bắc-kỳ là hàng của người Annam mà bạn, chớ đừng bạn hàng Tàu nữa; đây, em coi cái quần của qua bạn đây cũng là hàng Annam mà hàng này là hàng Tân-châu.

Đứa nhỏ. - A há! hén gì tôi thấy Ba tôi thì bạn đồ Tây, còn má tôi cũng bạn hàng như cửa chị bạn đó vậy da.

Đứa trộm. - Nè em, nhà qua thuê nay uống rông trà Tàu mà trà ngon, Ba của qua có bình-giễn trà; ông đi đâu bất kỳ đám-tiệc nào, ai mời ông uống rượu ông không vui, mà hễ đem trà ngon ra đãi ông thì ông lấy làm thích chí vô cùng, mà nhưt là trà Trung-quốc kỳ-chường, là một món thuốc vệ-sinh

Người Annam nào ăn của chặc rồi vụ tác cho chặc mà bỏ Annam thì nó là con Bò-chét.

Người Annam nào mà chẳng thương Annam thì không phải là người, nó là con Rệp

Cửa ông trường phục mỗi ngày. Bởi vậy nội Saigon này những mấy ông anh-em bạn-tác của ông đều biết mặt, họ đặt tên riêng cho ông là con Sầu trà. Chỉ em của qua ở nhà biết ý, nên coi chừng kể khi nào ông rãnh rang công việc thì nấu nước rồi pha trà Trung-quốc kỹ-chương cho ông uống rồi ông nói chuyện đời cho mấy chị em qua nghe chơi vui quá..... Mời nói lời đó bị đưa nhỡ chận ngang mà nói rằng: chị khéo bày đặt. chớ có ở đâu, hôm rày tôi lại nhà ông tôi chơi hoài, sao tôi thấy bác uống trà gì chỉ tử, không thơm tho gì hết: vậy mà chị nói trà Trung-quốc Trung quố gì ở đâu?

Đưa trọng.— Ấy, lúc trước cả chớ, chớ lúc này từ 4, năm tháng nay ông có uống Trung-quốc kỹ-chương nữa đâu, cứ mua trà Annam ta bất kỳ ngon dở, miếng là có trà uống thì thôi.

Đưa nhỡ.— Sao vậy? Đưa trọng.— Mình đã tuyệt giao với chęc rồi thì phải uống trà của Annam mình chớ sao?

Đưa nhỡ.— À há! phải rồi, tôi quên nữa chớ. Bác làm Chủ-bút nhật-trình, đã ở động cho người ta tuyệt giao với chęc, thì trước hết Bác phải tẩy chay mà làm gương, ấy cũng phải; ở nhà tôi cũng vậy, Ba Má tôi cũng chẳng hề mua đồ chi của chęc nữa hết. Tôi nghe má tôi nói Tết này má tôi mua cam quít của Annam mà dùng, chớ không thêm mua hồng cam của chęc nữa.

Đưa trọng.— À phải chớ sao? Vậy mới là Annam thứ thiệt chớ. Vậy thì hai đứa mình làm chị em với nhau cũng xứng.

Đưa nhỡ.— À chị, Tôi thấy cái này mới lạ cho chớ. Ông Nguyễn-tử-Thử nhà ở gần nhà tôi cách nhau số 4, 5 cũng phố, nhà ông ở số 59, còn nhà của Ba tôi số 49 cũng đường Lagradiere. Ông cũng làm Chủ-bút cho Nam-trung Nhật-báo, ông cũng luận tẩy chay om sòm, mà bữa nào sòm mai tôi cũng thấy ông biểu bá hoặc biểu người ở của ông kêu chęc bán cháo-muối lại mua cho ông ăn hoài, còn bang đêm thì đôi ba bữa ông cũng kêu ml chęc lại ông xơi một lần. Sao vậy chị?

Đưa trọng.— Ở ở! Cái đó là miệng ông TÂY-CHAY mà lòng ông TÂY-NẶNG chớ gì!

Thiệt tôi nghe 2 đứa nhỏ mà nó nói chuyện có duyên, tôi tức cười quá, nín không động vùng cười lớn lên, làm cho 2 đứa nó dợt mình day lại thấy tôi, liền nói với nhau rằng: «Y men ơi! Chú Tẩn kia cả.» Và nói và dặc nhau ôm tập chạy riết.

Lúc ấy tôi không dè, tưởng là con nhà ai, té ra khi nó day mặt lại thì tôi mới biết, đứa trọng ấy là con gái thứ 9 của ông Ng. ch. S. tên là Nguyễn-minh-Nguyệt; còn đứa nhỏ hơn ấy là con gái của M.G. làm Thơ-Toán tại hãng xe-hơi I. tên là Huỳnh-thị-Tươi.

Tôi thấy hai đứa trẻ con còn nhỏ mà biết đều đại-nghĩa, biết lễ thị-phi, nói chuyện với nhau như vậy, nên tôi cũng ráng chép hết dạng ấn hành vào đây để giúp vui cho chư thức giả.

TẦN-VÔ.

Thăng thưởng Mê-day
(TIẾP THEO SỐ 144 NGÀY 29 JANVIER 1920)

Mê-day bạc hạng nhì

- M. Nguyễn-Dinh, chef de chantier ở Điện-tín Nha-trang, giúp việc dựng 21 năm.
  - M. Nguyễn-v-Cau, chef de chantier ở Điện-tín tại Paksane, giúp việc dựng 22 năm.
  - M. Nguyễn-văn-Coc, chef de chantier ở Điện-tín tại Tourane, giúp việc dựng 21 năm.
  - M. Phạm-văn-Kiệt, chef de chantier ở Điện-tín tại Vietri, giúp việc dựng 21 năm.
  - M. Nguyễn-văn-Dinh, Surveillant ở Điện-tín tại Hanoi, giúp việc: dựng 17 năm.
- Bám tặc mua cho vui thì phải có rượu bọt hiệu **Tisane Marquis de Bergoy** demi sec.
Có một mình hãng **Denis Frères** có trữ mà thôi.

- M. Lê-Vân, Facteur ppal ở Điện-tín Haiphong giúp việc dựng 19 năm.
- M. Huỳnh-văn-Được, Facteur ppal ở Điện-tín tại Tân-an, giúp việc dựng 20 năm.
- M. Nguyễn-huy-Lợi, Facteur ppal ở Điện-tín tại Hanoi, giúp việc dựng 19 năm.
- M. EK, chef de chantier ở Điện-tín tại Pnom-penh, giúp việc dựng 16 năm 3 tháng.
- M. Nguyễn-văn-Lịch, Facteur ppal ở Điện-tín tại Cap Saint-Jacques, giúp việc dựng 19 năm.
- M. Nguyễn-văn-Oanh, Facteur ở Điện-tín tại Hanoi, giúp việc dựng 18 năm.
- M. Nguyễn-văn-Tôn, chef de chantier ở Điện-tín tại Vinh-yên, giúp việc dựng 24 năm.
- M. Nôi, chef de chantier ở Điện-tín tại Paksé, giúp việc dựng 18 năm.
- M. Trương-văn-Dinh, chef de chantier ở Điện-tín Hanoi, giúp việc dựng 18 năm.
- M. Aimay Bounphing chef de chantier ở Điện-tín tại Muong-Sinh, giúp việc dựng 16 năm 11 tháng.
- M. Thít-on-Ta, chef de chantier ở Điện-tín tại Vieponkha, giúp việc dựng 17 năm.
- M. Trần-duy-Nghĩa, Thơ-ký ở Điện-tín tại Phom-Penh.
- M. Phạm-dinh-Túc, Họa-sanh ở Địa-dư, giúp việc dựng 19 năm 11 tháng.
- M. Lê-dinh-giao, Họa-sanh ở Địa-dư, giúp việc dựng 18 năm 5 tháng.
- M. Dương-quốc-Quang, Họa-sanh ở Địa-dư, giúp việc dựng 20 năm 11 tháng.
- M. Phạm-Xuân, Họa-sanh ở Địa-dư, giúp việc dựng 22 năm 6 tháng.
- M. Hau-viên-Đông, Gardien de Caisse ppal ở Ngân-kho Đông-dương, giúp việc dựng 16 năm 5 tháng.
- M. Ngô-vi-Nam, Gardien de Caisse ppal ở Ngân-kho Đông-dương, giúp việc dựng 16 năm 6 tháng.
- M. Nguyễn-thiện-Lợi, Gardien de Caisse ppal ở Ngân-kho Đông-dương, giúp việc dựng 17 năm 6 tháng.
- M. Dương-v-Học, Gardien de Caisse ở Ngân-kho Đông-dương, giúp việc dựng 16 năm 7 tháng.
- M. Nguyễn-bá-Dung, Thơ-ký ở Ngân-kho Đông-dương, giúp việc dựng 19 năm 7 tháng.

- M. Bùi-dinh-Lạc, Thơ-ký ở Ngân-kho, giúp việc dựng 18 năm.
- M. Nguyễn-khoa-Tr, Thơ-ký ở Ngân-kho, giúp việc dựng 16 năm 11 tháng.
- M. Đoàn-vân-Sáng, Thơ-ký tại Bac-liêu, giúp việc dựng 17 năm 7 tháng.
- M. Huỳnh-công-Lục, Thơ-ký ngạch địa-hạt tại Baria, giúp việc dựng 27 năm 6 tháng.
- M. Nguyễn-văn-Đặng, Đại-hương-cã làng Châu-thời (Bentre) giúp việc dựng 16 năm 6 tháng.

(Sau sẽ tiếp)

Bạn hát xiết Annam
(CIRQUE ANNAMITE)

Kính cùng lực-châu đồng-báo chư quân-tử được rỏ. Từ ngày chúng tôi lập thành một bạn hát xiết Annam đến nay đã gần trót năm rồi, thường đi hát khắp lực-châu. nói cho phải, đi tới đâu cũng nhờ đồng-báo cổ cập, xem giúp rất

đông, nhờ vậy mà kép hát và bọn tài-tử của chúng tôi, ai ai cũng nong nã làm cho nghề nghiệp càng ngày càng tân bộ, rất êm tai đẹp mắt lễ khấn-tràng, tiếng ngợi khen không dứt; ơn ấy rất dày. Ngỡ vì đồng-bang ta xưa nay chưa có ai ra lập một bọn hát xiết mà đồ khí-nghệ cụ túc như các nước bên Âu-Mỹ. Nay chủ ý chúng tôi là chỉ cầu danh chớ không cầu lợi; muốn mở mang thêm cho tuệ-lên, chọn kép làm tướng cho tinh-lực, nữa hầu ngoại bang trông vào cho được lòng ngợi khen, thì danh tiếng ấy cũng thơm lây cho đồng-chúng. Vậy trong lực-châu nếu có ai biết kiểu cách chi mới lạ trong cuộc thế-thảo: nhào, múa, đánh đu, đi giày, hoặc nghề chi khác v. v. . . . thì xin đến giúp bọn tôi, thì chúng tôi cũng sẵn tài mà trọng dụng và hướn công cho xứng đáng. Nếu vì nào muốn thườn-lượng đều chi thì xin viết thư cho tôi và để chỗ ở cho rõ ràng cho tôi tiện bề hồi phúc.

M. ANDRÉ THÂN
DIRECTEUR DE LA TROUPE D'ACROBATES ANNAMITES A CANTHO (A FAIRE SUIVRE).

Tiệm vẽ hình

NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN

Chư quý vị muốn vẽ hình cho thiệt khéo thiệt giống, xin đem hình đến mượn tiệp họa-chọn-dung của M. Nguyễn-Đức-Nhuận thì ắt sẽ dựng vui lòng đẹp mắt. Tiệp này được nhiều nhà sang trọng ngợi khen. Hình vẽ để trăm năm không phai.
Thợ vẽ tiệp này đã có hàng cấp tốt nghiệp về nghề vẽ và 3 cái bằng cấp của hội đấu xảo Đông-Dương ban khen. Quý-vị muốn biết rõ, xin viết thư hỏi, tiệp này sẽ gửi cho một tờ cáo bạch có cất nghĩa rõ cách vẽ và để thước tấc giá cả phân minh. Gửi thư, hình, hoặc mandat xin để bao thư như vậy:

M. NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN
No 28 Boulevard Paul Bert.
SAIGON.
(Tiệp này trước khi có ở Giadinh và Boulevard Luro).

TIỂU THUYẾT

AI LÀM ĐƯỢC

(Tiếp theo)

Trương-Khanh nghe nói liền chạy riết vào phòng thuật lại cho Khiêu-Nhàn nghe. Khiêu-Nhàn mừng rỡ hết sức, thầy bịnh càng ngày càng giảm thì tính để vài bữa đây sẽ biểu trở vòng qua Phủ dựng nói đem cháu về mà nuôi. Trương-Khanh nghe nói rất mừng thầm vì hề Bạch-Tuyết về bên này thì sao Băng-Tâm lại không theo; chừng Băng-Tâm qua rồi khi ấy ta sẽ tỏ thiệt tâm-sự với Khiêu-Nhàn và cậy ông nói giùm luôn thể.

Cách năm ngày, Khiêu-Nhàn hết nhứt chơn bên biểu gia-dinh lấy vòng mà vòng ông qua bên Phủ. Khi ông qua tới thì hỏi quan Phủ có quá Bạch-Tuyết đâu đã chớ

về hay không. Quan Phủ nói có song không thêm đặc ông về buồn mà thăm Bạch-Tuyết. Khiêu-Nhàn nói với quan Phủ để đem cháu về mà nuôi, ông, quan Phủ ý muốn chịu, song có Phủ ở trong buồn bực ra nói rằng: «Bác có đứa cháu nếu đem nó về thì rồi thêm chớ ích gì. Để nó ở bên này cũng vậy.»

Khiêu-Nhàn sông sông quyết một xin đem về mà thôi. Có phủ nổi giận liền nói rằng: «Bác thương nó sao không đi kiếm nó mà đem về. Ai đi rước sang cho bác mà bác lại đòi đem về nữa?»

Khiêu-Nhàn nghe nói xằng thì mắt cứ bèn day lại ngó Quan-phủ. Quan-phủ làm thỉnh ngó lơ không rầy vợ mà cũng không nói cho mát ruột cha vợ. Khiêu-Nhàn tính bẽ máng lộn không lại có Phủ bèn quay quã bỏ về.

Trương-Khanh thấy Khiêu-Nhàn ra đi trong bụng mừng thầm, tưởng đâu ông về sẽ có Bạch-Tuyết và Băng-Tâm về theo

té ra khi ông về không thấy ai hết hỏi lại thì ông nói ông không thấy mặt được Bạch-Tuyết là tới đem về.

Trương-Khanh thử dài một cái rồi lại vắng ngời khoanh tay không nói chi hết. Khiêu-Nhàn bị vòng đi động nên hai chưng trở nhứt lại, biểu gia đình vòng riết vào phòng nằm kêu trời cách thăm thiết. Trương-khanh lật đật chạy vô lấy đầu gối rồi phụ với ông Sen mà bốp chưng cho Khiêu-nhàn.

Cách vài giờ Khiêu-nhàn bứt nhứt. Trương-khanh nhắc ghé ngồi bên đường mà hỏi rằng:

— Thưa, bây giờ ông tính thế nào mà đem chị Bạch-tuyết về dựng?

— Tôi mất bại hai chưng rồi, bây giờ biết tính thế nào?

— Thưa ông, ví như để bên có có kia tôi nghĩ cũng không hại gì mà.

—Thầy không biết bụng có phứ nên thầy không sợ. Để tôi nói tặc cho thầy hiểu

“Người Annam nào ăn lót của chęc mà hại Annam thì nó là con Đĩa.”

Người Annam nào thấy chęc khi ta mà còn vụ tặc cho chęc, thì người ấy đành làm mọi-rợ

Hỡi ai không ưa khách-trú!

Nếu Anam ai không ưa chệp nữa, không muốn vô tiệp chệp nữa; không thêm giúp chệp nữa, thì hãy mau đến nhà hàng Anam của ông Lê-minh-Thận nghiệp-chủ (Bàcliêu) kêu là nhà hàng Lê-chơn-Tâm mới lập tại tỉnh Bàcliêu; ngành tại đường Lamothe de Carrier, môn bài số 42; chánh tại quận Giarai (Cây-gĩa). Nhà hàng này bán sỉ và bán lẻ đủ đồ tạp dụng, lại có bán thơ, tuồng truyện, viết, mực, giấy, bao thơ, v. v. Cách tiếp đãi rất trọng hậu. Ai muốn cần dùng việc chi, hãy viết thơ sang, ông chủ nhà hàng ấy sẽ sẵn lòng thi hành cho vừa ý mọi người.

Cách gửi thơ :

ĐỀ : Monsieur LÊ-CHƠN-TÂM.
Commerçant

à BÀCLIÊU.

Nước màu nhuộm TÓC VÀ RÂU

Một cách mau lạ hiệu D. RICHARDS

Nước màu này tốt nhất, chậm một chút thì thấy tóc râu đổi ra màu **Đỏ dợt. — Đỏ sậm. — Hay là đen huyền**

Theo ý mình muốn. Mà màu nhuộm cũng như là tự nhiên. Hễ dùng thì thấy hiệu nghiệm, đã đều tốt mà chẳng hề phai lợt. Dùng nước màu này rất tiện, không mực tóc, mà làm cho tóc mềm, mượt và không rụng được.

Gửi cho hàng một cái mành da 4 quan tiền tây thì hàng sẽ gửi nước màu cho.

HÀNG A. SEGUIN
Rue de Moulis

Môn bài số 153 tại BORDEAUX có trữ bán

có phủ là một người giết thiên hạ không gớm tay mà tôi hiểu bụng cô hết. Khi rước cô mới vô làm bé quan Phủ, hôm thấy tôi giàu có một đũa con gái mà thôi nên tính thuộc con gái tôi chết đặng dục của. Con gái tôi chết rồi thì gia tài tôi nữa đây sẽ về tay con cháu ngoại tôi. Cứ nghĩ như vậy mới tính nói với quan Phủ gĩa cháu tôi cho thặng cháu cô. Cháu tôi nó nhớ thù của mẹ nó nên nó không chịu. Bèn bỏ đi theo Chí-Đại. Khi Chí-Đại nó đi làm ăn rồi, cô thấy vợ nó cũng bỏ nà đi thì cô tính kẻ khác. Thừa lúc tôi đau đây mới lên Saigon tìm đem Bạch-Tuyết về mà giết nữa. Tôi già cả rồi mà lại đau ốm chắc nay mai phải chết. Hễ Bạch-Tuyết chết rồi thì của tôi đây sẽ về tay quan Phủ nghĩa là cũng như về tay cô.

Bởi vậy tôi nghe nói cô đem Bạch-tuyết về tôi sợ hết hồn. Cứ là người độc ác lắm chứ chẳng phải như nghĩa gi nên rước con ghê về mà nuôi.

— Nếu vậy thì phải cứu chị Bạch-tuyết ra khỏi tay hung ác ấy cho sớm.
— Ừ phải, mà làm sao bây giờ?
— Tôi có một kế, song xin lỗi ông cho tôi hỏi một đôi điều cho kỹ đã. Ông nói cô Phủ thuộc có Phủ trước mà có bằng cứ đủ hay không?
— Sao không có.
— Xin ông nói lại cho tôi rõ coi.
— Thấy hỏi ông Sen thì rõ, đầu đuôi có ông hết thấy.
Trưởng-Khanh nghe nói liền chạy ra kêu ông Sen và biểu theo anh ta ra ngoài sau vườn có chuyện, Trưởng-Khanh đi với ông Sen một hồi rồi tở vô nói với Khiêu-nbàn rằng :
— Tôi tính có thể cứu được.
— Thế nào?
— Phải chi trong nhà có người hay qua lại bên phủ thì dễ hơn.
— Có ông Sen đó, ông ở bên Phủ mười mấy năm trường, mới về ở bên này hơn một năm nay.

— Được vậy thì tốt lắm. Tôi tính sai ông Sen qua lên nói với cô Bằng-Tâm là cô đi theo nuôi chị Bạch-Tuyết đó, thừa lúc ban đêm mở cửa cho tôi vô. Tôi phụ với cô mà vòng chị Bạch-Tuyết về bên này, kêu sáng ngày quan Phủ có hay chạy qua mà đòi thì ông đừng chịu trả, chẳng lẽ quan Phủ giám bắt ông mà sợ. Vì như cô Phủ có xuối quan Phủ lên toà mà kiện đi nữa thì tôi ở nhà giữ gìn, còn ông lên toà nói thiệt các chuyện độcchiếm của cô Phủ cho quan Biện-lý rõ. Nếu quan Biện-lý không tin đòi chứng cứ tra xét coi có quả cô Phủ thuộc bà già chị Bạch-Tuyết hay không.
— Phải, thầy nói trúng lý. Đã vậy mà bây lâu nay con Bạch-Tuyết đi sao cô Phủ không kiếm, còn khi vợ chồng nó dắc về mà lấy thì đá trấu rượu không thêm ngó đến, chỗ phải thương yêu chi nó nên đem về mà nuôi.

(Sau sẽ tiếp theo)

Chúng ta còn thiếu một hàng bạc (Banque) ráng hùn mà lập cho mau bố anh em!

Cáo bạch

Chúng tôi đã có lập tiệm mua bán lúa, gạo, nếp và các thứ bao bột.

Tiệm chúng tôi hiệu là HIỆP-ĐỨC-THÀNH số 80 tại Chợ-quán đường mé sông, năm rồi việc mua bán khá nhiều cũng nhờ các phủ-ông điển-chủ.

Nay chúng tôi xin các phủ-ông điển-chủ và các bậc thương-gia lục-châu chợ-quán tưởng tình cõ cấp đến người đóng-bang xin đem lúa, nếp đến bán cho bên hiệu chúng tôi, thì chúng tôi cảm ơn lắm, còn tình giá có cao hơn các tiệm khác vì tiệm mới lập ý muốn làm quen biết cho nhiều, còn việc cân lường chúng tôi là người Annam hàng giữ đều công chánh không chịu sự gian lận chút nào, lại chực phủ-ông điển-chủ ở xa muốn bán lúa tại tiệm chúng tôi thì đánh giày thép hay là gửi thơ thương luận thì chúng tôi sẵn lòng mà trả lời, song phải để chỗ ở cho rõ. Trước tiệm chúng tôi thì sông rộng bến dài tiện cho ghe lớn nhỏ tới lui.

Cần cáo,
HIỆP-ĐỨC-THÀNH,
Số 80 Route Basse Chợ-quán.

DAI THANH

Bazar Tonkinois

30, Quai Piquet, Pnom-penh (Cambodge)

CHAUSSURES EN TOUS GENRES

SOIERIES, CHAPEAUX, MERCERIES

OBJETS D'ARTS DU TONKIN

INCRUSTATIONS, BRODERIES, ETC

Bên hiệu bán sỉ và bán lẻ đủ các hàng Bắc-kỳ và hàng ngoại-quốc, như xiên, đĩa, lãnh nhuộm, sa-hột, nhiều Quinon, Cachemires v.v., hàng tốt mà giá lại rẻ.

Lại có bán giày tây đóng tại Hanoi, giày cừm, đồ đồng, đồ chén và tạp-hóa.

Chư-qui-khách ở xa muốn mua giày tây xin cứ biên số giày bao nhiêu, (pointure des chaussures) bên hiệu sẽ y theo gửi lại không lầm. Còn đồ tạp dụng chực qui-khách muốn lấy kiểu hoặc hỏi giá, xin cứ viết thơ cho bên hiệu.

Bên hiệu gửi hàng đi theo lời, contre remboursement.

Mua sỉ viết thơ thương nghị.

Chủ tiệm : LUÔNG-NGỌC-BÂN
Kính bạch

Hãy dùng rượu Amar Honoré là một thứ rượu tiêu hóa dễ uống. Có một mình hàng Denis Feres có trữ mà thôi.

Lời rao

Tân-định Saigon đường Lavalanche số nhà 80 có bán 2 cái xe 1 cái Milord đóng tại nhà Rigant còn mới tinh hảo. 1 cái xe 2 bánh một lưới cũng còn mới. 2 con ngựa.

1 con để đi xe Milord 1^m,35
1 con để đi xe 2 bánh 1^m,25

Đồ tạp dụng đủ 2 con ngựa. 2 cặp lồng đến tây. Các ông như muốn dùng xin đến nhà chụp hình của thầy Đổng (đường Charner 93) mà thương nghị. Muốn mua hết 2 cái hay là một cũng bán.

I ĐÔNG 93 B° Charner
SAIGON

giúp nhau làm nghĩa!

Sau bởi bỏ Quốc-hôn!

Trà ướp hoa tinh khiết đúng phép vệ sanh, nước nhiều và khí vị thanh hương! Các cô cũng nên mua để dùng được thưởng lại mau tiêu hóa.

Đừng ngại chi phí với gói nhỏ gói lớn đã hạng.

Hỡi Hỡi! Ông-bang mua lấy sản vật quê-hương mà dùng,

hoặc mua ở bán lẻ hay làm Đại-Lý riêng một nơi nào

cũng được, kỳ là tiện nghĩa hậu lợi vậy!!

Các hàng Trà đều định giá rất nhẹ!!

Các phủ gửi về người mua trả.

Lại có chửa làm mua và bán

các Hàng-Hóa chớ ông-bang.

Quý vị cần dùng xin gửi

thơ đến biện luận.

CÁC DANH-CHƯƠNG

TRÀ GÓI

TRÀ HỘP

KỶ-TÂM-HIỆN

Đồn-Lông.

Việt-Nam Trà Cạo.

Sân-Lông.

Sắt-Lông.

Đồn-Lông.

Quê-Hương

Giải-Nhiệt.

Huỳnh-kim-Sanh.

Lạc-hồng-Chương.

Nam-kỳ-Chương.

Lạc-long-Chương.

Hoài-nghĩa-Chương.

« Trà Việt-Nam » Có lập công-ty làm tại tỉnh Quảng Bình-Lý Giảng. Là nhà Trà và bán tại các chợ như dưới đây.

01-02, Quai Totaard angle
du B. Charles Thomson Cho'on
(cochinchine) Phố góc gần gare xe lửa Cho'on-Mytho.

H. K. SANH
Quản-lý kính

Làm thế nào cho dân ta được tăng số thêm, đừng để họ đăm chán ngoại của ta về Tàu hết đi; bố anh em!

LỜI RAO CAN CAP

CỬA

Hàng Bạc Annam**Vốn là 10 triệu đồng**

chia ra làm một triệu phần hùn, mỗi phần 10 đồng

Chúng ta vừa mở con mắt*Bạc là xương sống. Muốn tranh thương-quyền thì trước hết phải lo cho cứng xương sống.**Xương sống ấy là hàng bạc này:**Nếu không có hàng bạc này thì muôn việc chẳng nên.**Annam mình phải mang hồ.***Tỉnh lậy! Xét lậy! Ráng lậy!**

Chúng ta cả thầy người bôn-quốc gặp lúc chông-chỏi cuộc đời mà chen vai vào cuộc buôn bán lớn, làm ruộng to, dựng nhà nghề đồ sộ.

Xin bạn đóng-bang phải hùn vô, kẻ ít người nhiều, nào giàu nào khó, thầy chóng cho mau.

10 đồng bạc không nhiều mà nhiều người hùn sẽ đặn 10 triệu chẳng khó.

Nếu giàu mà không hùn rồi phải thẹn mặt với kẻ nghèo mà có hùn.

Sách có câu rằng: Chúng trí thành thành, nghĩa là: Phải nhiều người hiệp trí xây nên thành, cũng như lời tục rằng:

« Một cây làm chẳng nên non, nhiều cây dùm lại nên hòn núi cao. »

Ai muốn lấy hình?**Đỗ-văn-Bính khách lâu****PHÒNG NGŨ CHO MƯƠN****BÁN CAFÉ SỚM MƠI,
VA CƠM ANNAM CƠM TÂY****Nº 31-33-35, rue Amiral Courbet
ở ngang nhà hàng Nam-đông-
Hương, Chợ-mới, Saigon****Đại-lý, LÊ-SUM căn-bạch**

Kính cùng lục-châu chư quý-ông được rõ: ông nào có đến dự nhóm nơi buổi hội Nam-kỳ kinh-tế-hội hôm ngày 1er và 2 Novembre 1919 tại Saigon mà có đứng chung chụp hình đó. Nay hình đã làm xong rồi; nếu ông nào muốn lấy đặn để làm kỷ-niệm thì xin mua mandat gửi cho M. Hồ-văn-Lang, Directeur du Tañi-Báo Saigon, mỗi tấm hình giá là 1 \$ 00; song phải gửi 1 \$ 20; đặn làm sớ phí mà gọi hình đến cho quý-ông.

Ráng mà buôn bán làm ăn, đừng để họ đem đồng bạc của ta về Tàu; bỏ anh em!**Lâm-ngọc-Thạch****MÉCANICIEN DENTISTE****Rue Vannier nº 74 Saigon**

Lời kính tỏ cho quý khách đồng-ban lục châu đặn rõ:

Tôi có lập một cái phòng trồng răng trên lầu tiệm hơi tóc NAM-TẤN-LỢI đường Vannier no 74 dãy chà bán vỉa chợ cũ ngan ba hình Saigon.

Trồng răng trắng hoặc đen cùng là răng hư bịch lại bằng vàng, răng cao thấp không bằng nhau, răng hồ sữa và mài lại theo cách thức Langsa cho liền lạc, tôi làm rất kỹ lưỡng trong khi đương mà sữa răng khỏi lo đau đớn ế nhưt chỉ hết.

Nghề chung mà ý riêng của thợ chẳng phải mài sữa mà đau ế hơn cả buổi nhưt cho khác.

Răng bịch răng trồng đều tính giá rẻ hơn các cho mà tôi có làm giấy biên lai (garantie) 5 năm nếu chưa đủ ời mà hư tôi sửa lại không tính tiền công.

Vị nào ở xa xin gọi thợ hỏi giá nhưt có ra thì giúp tôi làm nghĩa tôi rất cảm ơn, giá cả xong rồi muốn tôi đến nhà làm cũng đặn.

Nay kính.

LÂM-NGỌC-THẠCH**Mécanicien Dentiste, rue Vannier 74
SAIGON****Muốn bán một bầy bò**

Có người muốn bán một bầy bò rất tốt; 50 con bò-đực, 37 con bò-con, 118 con bò-cái và 33 con bò-cái-tơ.

Ai muốn mua xin đến tại nhà số 40 và 41 ở đường Quai de Belgique Saigon mà thương nghị.

HỒ'I NGU'O'I ANNAM!**Hãy nỗ lực mà quảng khai nông, công, thương chư nghiệp!!****Hãy lập hàng tàu để chở hóa-vật và đưa hành khách.****ĐỪNG THEO CHÌU LÒN KHÁCH KIỂU-CU NỮA****Hãy đặt đóng tàu lớn, tàu nhỏ, tàu đặc ghe, và xà-lang.****Hãy lựa hàng nào chắc chắn mà hỏi thăm thì họ sẽ giúp sức đóng đủ thứ tàu cho mà dùng.**Mau mau viết thư mà hỏi ông: **CHARLES BARDON** ở đường Paul Blanchy số 136 tại Saigon, là chủ hãng đóng tàu có danh tiếng Annam ai cũng biết và chuyên nghề đóng tàu đủ thứ để dùng trong xứ này. Hãng này đóng tàu để chở hàng-hóa và đưa bộ hành lớn nhỏ đủ kiểu, tàu chạy mau mà sớ phí nhẹ.**Nam-Bắc-Ai**

Kính trình cùng quý-vị:

Tại tiệm tôi, có trữ Trà-Nam-Việt, dầu mần (Essence de menthe) hiệu Lô-tiên và các thứ xà-bông.

Có phòng ngủ, rộng rãi sạch sẽ. Có bán cơm Annam, cơm Tây, và rượu lế. Người Quán-lý tiệm này, biết phép vệ-sanh, cho nên sự tinh khiết ít nơi bì-típ. Cúi xin chư-vị đóng-báo, mở lòng BOLN-THỂ, giúp chúng tôi cho vững bước trong cuộc THƯƠNG-TRƯỜNG, là 1 đếu chúng tôi rất trọng ơn chư quý vị lắm đó.

Nghĩ rằng:

Người Annam, thương Annam, Lập sóng, phá núi, đầu làm như chơi!

Monsieur Lê-Mai, Quán-lý.
Nam-Bắc-Ai
Poste de Trà-ôn
Kính đốn**Bột-mang-thít, bột-bác
tốt lắm**

Tại Longxuyên tiệm Nhơn-Thương thấy Lê-quang-Nhơn làm chủ, có trữ hai thứ bột: bột mang-thít và bột-bác. Bột mang-thít thì 1 \$ 80 một yến, còn bột-bác thì 2 \$ 00 một yến. Trong lục-châu ai có cần dùng, xin gửi thư cho tiệm Nhơn-Thương Longxuyên thì tiệm sảng lòng gửi đến.

EDEN-CINÉMA

Tuần này rạp hát bóng Eden Cinéma hát nhiều lớp lạ, hát tình những tuồng mới đã hay mà lạ vui; thuở nay Nam-kỳ chưa hề có. Liệt vị hãy đến xem chơi ch tiêu khiển.

TRẠI-CỬA**hiệu Vinh-Phát***Tại cầu-lớn kinh Cầu-an-hạ
Làng Xuân-Thới-Tây Giadinh*

Có cửa đủ thứ cây vàng: Sao, Dầu Huỳnh, Bối-lời, Vèng-Vèng, Cồng và Chò. Nói tắc một lời là tiệm của anh em chúng tôi đều là người Annam hùn nhau mà lập ra đây; cửa đủ các thứ cây cần dùng như tiệm của khách-trú vậy; cúi xin đóng-báo chư quản-lý tưởng tình chử ởng-loại đến giúp chúng tôi cho bền vững lâu dài mà cạnh tranh với khách-trú, hầu có thâu hồi chút đỉnh mới lợi cho quê-hương ta, thì chúng tôi rất thâm cảm tạnh tnh của đóng-báo chư quý-ông có lòng chiếu cố.

TR-M-KHAI, PH-V-THỂ, PH-V-THOI,
TRƯƠNG-V-SAO, TRẦN-V-BỨNG;
đồng căn bạch.**Chúng ta còn thiếu một hàng tàu, ráng hùn nhau mà lập cho mau
bớ anh em!**

TÂN TÂN HIỆP THÀNH

Ở tại đường Viéno', số 40, ngan chợ Saigon mới

HUYNH-VĂN-NHUNG kê nghiệp,

Marque déposée

Nhãn hiệu có dấu chứng tại Tòa.

Làm và bán đồ nữ trang theo kiểu kiêm thời, làm đủ màu mà lại khéo, lại có làm ở ăn trâu có chứng bằng đồng si ni-kên (Nickel) quý khách ở Lục châu nếu cần dùng đồ làm tại tiệm tôi, xin viết thư thương nghị.

Đồ làm rồi sẽ gửi lập tức (Contre remboursement) nghĩa là đem tiền đền đóng cho nhà thơ mà lấy đồ. HUYNH-VĂN-NHUNG cần bạch.

Garage HUYNH-VĂN-NHUNG

Đường Viénot n° 38, Saigon

Tiệm bán đồ phụ tùng xe hơi, xe máy đạp, xe kéo, sửa đủ các thứ máy rất kỹ can, còn sửa xe hơi thì tôi có sẵn thợ thiện nghệ, công việc làm đã mau mà giá lại rẻ hơn các nơi khác, Garage tôi là Đại-lý bán dầu Essence Schell và dầu nhớt để chèn xe và các thứ máy, cho hãng Franco-Asiatique des Pétroles, bán y giá của hãng. Lại cũng có sẵn 2 cái xe hơi hiệu Dodge còn mới để cho mượn, hoặc đi đá n cưới hay là đi chơi xa rất phương tiện, giá định rẻ, xe lại chạy mau chằng khi nào hay chèn dọc đường.

HUYNH-VĂN-NHUNG, propriétaire.

CAFE RESTAURANT

Nam-hữu-Nghĩa

103, Boulevard Charner. — Saigon

Kính

Cùng quý-ông và quý-thầy được hay: nhà hàng bán rượu lễ và cơm tây hiệu « NAM-HỮU-NGHĨA » ở đường Carabelli gần bên nhà ngũ Lương-hữu khách-sang, nay dời lại đường Kinh-lập môn bài 103 (Boulevard Charner N° 103, Saigon). — Quý khách có dùng rượu hay là cơm tây xin chính ghé lại nhà hàng tôi, trước là thương tưởng người Annam lau nữa giúp bạn đồng-bang cho thanh vượng về cuộc thương mãi, tôi rất cảm đội ơn.

NAY-KÍNH PHẠM-VĂN-GIAO
cần khải

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đồ phụ tùng

đường Luro môn bài 99 và 101.

(Đài-hộ) Saigon

TRẦN-VĂN-HIỆP chủ tiệm

Kính chng Lục-châu quý khách đng rõ: Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là: Xe mul, xe hai bánh, xe kiền, xe kéo và cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại chắc chắn; có bán đèn xe đủ kiểu, bánh xe cao-su bằng cây giá-tì bên tây chờ lại, cao-su đặt để thay trong bánh, kiền đèn tây, đồ bất kể xe độc chiếc và xe song mã bằng da tây may rất khéo và chắc, có bán yên oải, chuông đạp hải tiếng, bình đèn thấp đèn khí đá theo xe, sơn xe và sửa xe.

Cúi xin quý khách có dịp đến Đài-hộ, xin ghé lại tiệm tôi một khi trước coi công việc của tôi làm, sau có cần dùng món chi da thiếu mua giúp làm ngời, thì tôi rất cảm ơn hạ cò. Còn chư quý khách ở xa muốn gửi thư hỏi thăm món chi cùng giá cũ tôi sẵn lòng hầu đáp.

Còn tôi cũng có gửi bán những là đèn xe, bánh cao-su giá-tì, đồ bất kể da tây nơi tiệm Thái-Bình trước nhà ga xe lửa Mỹ Saigon, tiệm Lục-tinh-lâu, số 24, đường d'Espagne.

TRẦN-VĂN-HIỆP cần khải.

TRẠI THỢ MỘC HIỆU LƯƠNG-LONG

Tự Nguyễn-long-Thao

Ở tại chợ Lái-thiêu

Trại thợ mộc tôi sáng tạo đã hơn 5 năm ở phía sau phố chợ, đường xe hơi Saigon-Thudau-mot, có đóng sẵn đủ bằng gỗ dài mặt gỗ liên từ 1m60 cho đến 2m20, bề ngang 0m80 cho đến 11m15; bằng gỗ chế kiểu tứ linh (long lân, qui phụng), bằng lau cửa cường 7, 8 trụ cho đến 2 trụ, và bằng gỗ mặt đá, bằng tròn một cột, xây, chng chạm tam lân từ 1m55, có thứ 5 trụ 4 góc chạm giấy lá tây, bằng rượu (table d'apéritif), bằng khách (table de salon), bằng viết (bureau) bằng rửa mặt (table de toilette) bằng nguyệt, tủ áo tron, tủ áo kiền tủ thờ cần biến l ầu thanh thờ kiền về sơn thủy chữ óc chữ vàng, ghé ngồi mặt tròn, mặt trái đảo, mặt đầu và có đủ thứ đồ tiện, những là chng đèn, đài, hộp, khay, kỹ vàng một, vàng hai, vàng ba, vàng tư, hết thấy đều làm bằng cây danh mộc, chế theo kiểu kum thời tron bên, chắc chắn và bán giá rẻ.

Còn phía trước phố chợ có dọn thêm một tiệm rượu có bán đủ thứ rượu và đồ danh mộc thứ cần thứ tron đều có đủ.

Kính xin chư-tôn quý-khách thừa hiệp nhân du xin ghé lại tiệm tôi muốn mua đồ làm sẵn hoặc là đặt món chi chng dọn trong nhà thì tôi sẵn lòng mau mau làm cho vừa ý quý-ông.

NGUYỄN-LONG-THAO
chủ trại kính cần.

Chúng ta còn thiếu nhà máy, còn thiếu hàng mua lúa gạo; ráng hùn mà lập cho mau bố anh em!

Cáo bạch

Tiệm Guốc và Khăn-dống

Hiệu tiệm « THƯA-MINH »

của M. NGUYEN-KIM-THINH

Thông-ngôn Tòa án Mytho

Kính trình cùng Lục-châu chư tôn ông qui khách được hay: Nay tôi mới mở ra một tiệm guốc, sơn-phết một cách kỹ-lưỡng, và khăn đóng bằng nhiều bằng Bombay thượng hạng nhẹ nhàn thật là đẹp lắm, theo kiểu kim thời. Cúi xin chư qui ông, qui Thầy, qui Bà, qui Cô có lòng hạ cố giúp tôi nên việc, thì tôi thm cảm tạnh tình, hằng ngày ghi tạc

NGUYEN-KIM-THINH,
Đồn khải.

Nhà in và nhà bán sách

HUYNH-KIM-DANH

12-14, Rue Catinal Saigon

Nhà in này có bán đủ các thứ Thư, Trống Truyến, Sách Quốc-ngữ. Có bán đủ các thứ giấy, mực, viết và Sách học.

In đủ các thứ thiệp-mời quan hôn, tang tế và thiệp cung-hỉ, in thơ in truyến đủ thứ, có bóng bia sách mạ vàng rất khéo. Lục châu chư quân-tử có cần dùng vật chi, xin gửi thư cho:

Ma lame V^e Huỳnh-kim-Danh,
12-14, Rue Catinal Saigon.

Tiệm trà Annam

HIỆU

ICH-PHONG

20, Rue des Chapeaux à Hanoi

Có bán đủ các thứ trà, ướp hoa Sen, hoa Sói, hoa Ngân, hoa Cúc và hoa Lài, có gói bằng giấy, có hộp bằng thiếc. Mùi trà thơm diệu, uống vào thì lòng khoái tình-thần.

Lục-châu ông nào muốn mua si dặng đem về bán lại, xin cứ gửi thư ngay cho hiệu Ich-Phong.

Lúc bấy ta lên bờ trà Tàu mà uống Trà Annam. Xin anh em ráng giúp.

Lúa của ta làm ruộng cực nhọc mà mỗi năm khách-trú thâu lợi về Tàu hơn mấy triệu bạc, ực quá bố anh em!

Boucherie Cochinchinoise

Tại TIỆM CƠM NHIÊN-HƯƠNG

đường Amiral Roze,

Có bán thịt heo tươi thịt heo quay thịt bò, sớ mại mỗi bữa có nấu cháo cá và thịt: Lunch dọn đám tiệc tại tiệm hay là đem tới nhà kể từ ngày 26 Novembre 1919.

Michel LÉ-VAN-THO, Gérant

TIỆM

Trương-văn-Hàn

SABEC

Có bán xe máy mới và đồ phụ tùng xe máy và sửa xe. Lãnh tập mượn đèn khí đá (carbure) theo cuộc quan, hôn tan, tế, kỵ-yên, tân-gia, hạ-thọ.

K' ăn đèn bằng nhiên tây tốt thượng hạng; bán mớ và bán lẻ vỏ ruột xe má hiệu Michelin.

Quý khách ở xa muốn mua đồ phụ tùng xe máy, xin gửi thư cho tôi, tôi sẵn lòng kê đơn gửi cho trả remboursement (nghĩa là đóng bạc tại nhà thơ mà lãnh đồ.)

Hoặc muốn biết giá đồ trước khi mua thì tôi sẵn lòng cho giá đồ phụ tùng in sẵn bằng chữ quốc-ngữ (Prix courant).

TRƯƠNG-VĂN-HÀN
cần khải.

CASINO DE SAIGON

Nhà hát bóng Casino đưng bực nhất trong cõi Đông-Dương, mỗi tuần thay nhiều lớp lạ thường, đã hay lại thêm vui vẻ, hình Pathé-frères gọi lại.

Ông Léopold đã lập nhà hát tại Saigon 25 năm công cang, thầy thầy đều rõ cháng công người máy không rung hình chói tốt tươi xem tới mắng mà không mỗi mắt Xin quý khách thừa khi hóng mát đến xem chơi tiêu khiển rất vui lòng, nhiều tích hay đẹp dạ quý ông. Nội tuần này sắp tới có hát một thứ tuôn mới Mascamor tới 14 lớp tiếp theo hoài hay lắm.

Khương-Thời dit bóng

178, 180 Rue Ang-Dương 178, 180

Tiệm tôi có làm đồ nữ trang (bijouterie) để bán, và có bán những đồ phụ tùng xe hơi xe máy, xe kéo và xe máy xin kê ra sau đây:

Kiêng vàng, neo, chuỗi bông, cà-rá, đồ làm đủ thứ. Dầu ô-h-săng Sen (essence Shell) dầu nhớt để vô máy xe hơi (l'huile pour automobile), mỡ bò để máy xe hơi (graisses pour automobile) đá thộp đèn xe hơi (carbure), vỏ ruột xe hơi hiệu tây và huê-ký (enveloppes et chambre à air marques Michelin et américaine) xe máy hiệu bờ-rô (bicyclettes marque Peugeot) và tôi có bán đồ mới (cristallit) lược c' ai đã đủ thứ và đồ của đám (madame) và giấy tây, giấy (a nam) đầu thom, áo thụng mua bên tây lại (commandés en France).

Như các ông và các bà muốn dùng xin gửi thư đến tôi sẽ lập ực gửi (contre remboursement) đến cho.

Nay kính
Trần-văn-Gồng
Bijoutier Phom-pen

TIỆM-AN-PHONG

Lán hàng Tàu và hàng Bắc
TẠI CHỢ CAO-LÀNH

Kính lời tri ân cùng lòng cảm ơn quý khách đã ủng hộ. Tiệm tôi có bán ròng hàng Tàu những là vải lụa len nhiều công là hàng ta kêu là hàng vườn, nhuộm đen diều lạng thật tốt không hề trở, tôi chắc vì chọn tại Cao-lãnh tốt (giá rẻ) nên đồ nhuộm đen của tôi bớt hao mòn không giặt, đã nhuộm nhiều lần vẫn rất đẹp giá rẻ hơn xứ khác, vì các xứ khác phải mua chàm tại xứ tôi giá mắc, nên không thể bị kiếp hàng đen của tôi, còn đồ hàng Bắc tôi cũng đủ thứ, tôi lãnh tại Hà nội, như quý khách muốn mua vật chi dùng, xin gửi thư đến, tôi sẽ gửi lại liền, như vật nào muốn mua nhiều mà bên tôi tính giá thiệt nhẹ, như muốn hỏi giá trước tôi cũng trả lời liền, hàng tôi gửi contre-remboursement.

7 Cao-lãnh, Nguyễn-quân-Trước.
Cán bịch

Cáo Bạch

Kính trình quý-vị đáng rõ: Nay tôi mới lập một tiệm tại đường B^e CHARNER: MÔN HAI SỐ 74, Saigon, để sửa các thứ máy: Như là: đồng-hồ, xe-máy, máy đánh chữ, máy may, máy hút, tủ sắt, v.v. Có khắc các thứ con dấu đồng và mũ thung đủ kiểu, chạm mỹ thuật, v.v. vân vân...

Bản số và bản lẻ đồ phụ tùng xe máy essence, alcool à brûler và carburé, thứ nhất là thứ manchons.

Quý-vị ở xa muốn mua hay là sửa món gì xin viết thư cho tôi thì tôi sẽ gửi lại lập tức và tính giá thiệt rẻ (gửi cách lãnh hóa giao ngân, Contre Remboursement) quý-vị muốn mua món chi ở Saigon hay là hỏi thăm việc chi thì tôi cũng sẵn lòng lo giúp. Xin Chư-tôn chiếu cố tôi hết lòng cảm ơn.

PHẠM-THÊ-KINH
74 B^e Charner - Saigon

Atelier Mécanique

Vô-thành-Đô

Travaux et réparations en tous genres
47, Rue Amiral Dupré, Saigon.

Kính cũng chư quý ông rõ: Tôi mới lập một tiệm « ATELIER MÉCANIQUE » tại đường Amiral Dupré môn hai số 47, Saigon.

Tiệm tôi đây làm đủ công chuyện theo nghề thợ sắt, thợ nguội và thợ rèn.

Sửa đủ các thứ máy, tủ sắt, súng đủ các hiệu. Bản số và bản lẻ đồ phụ tùng, ruột và yếm xe máy.

Sửa xe máy, giường sắt, tủ sắt v. v.

Làm hàng rào sắt đủ kiểu.

Tiệm tôi có thợ công-nghệ giỏi, và tính giá rẻ hơn các nơi.

Vậy xin chư quý ông quang cố, đến giúp tôi là người Annam cho nên việc, tôi thăm-cảm-chàng cũng. Cần ông nào ở xa, xin gửi thư cho tôi mà thương nghị.

VÔ-T ANH-ĐÔ
Cán khai

Maison d'accouchement

MỤ TƯ

Sage-femme diplômée

114, Rue Chaigneau, 114

Nay chúng tôi mới tạo lập một sở nhà thương cho đờn-bà sanh thai. và có một cô mụ Tư, có bản cấp, sự sáng sủa lấy làm sạch sẽ, và hết lòng lo lắng kỹ càng và có một chị sấm biết nói tiếng Annam, rất đại tài cứu giúp về việc bệnh tiểu nhi, người đờn bà sấm này có danh tiếng thuở nay; và có lòng nhơn đức hoặc có việc chi gấp rút cầu cứu giờ nào lại đó cũng có chúng tôi. Xin các bà, các cô, hoặc sanh thai, hay là con cháu không ngon ăn, đến tại chỗ, chúng tôi hết lòng bồi dưỡng và tính giá rẻ.

Chỗ sanh thai có hai hạng, 1 \$ 00 và 2 \$ 00 một ngày. Chỗ 2 \$ 00 dường nệm theo người Langsa. Người Annam muốn đẻ theo cách Annam hay là theo cách người Langsa cũng được.

KHI MUỐN MUA

MÁY XAY LỬA

hàng tiệm tôi hiệu

Hiệu này thiệt của Ang-lê
chế tạo và đồ vật liệu
của Ang-lê

Giá đắt rẻ mà máy
lợi đời

Máy ép dầu đủ thứ—Máy ép mía làm đường

ĐU CÁC THỨ MÁY
A. DENHOLM,

40 et 41, Quai de Belgique, Saigon

Anh em thấy cái thơ của chệch Lý-Thiên rồi có giận hay không?
Nếu biết giận thì phải ráng cạnh tranh thương mại bớ anh em!

Tranh-thương-Hội, Nguyễn-văn-Báu

Là chủ tiệm May và Hót tóc hiệu NAM-CHAU tại đường « Boulevard-Bonnard n° 104, nhờ ơn chư-vị giúp sức mấy năm: nên nay lập thêm một tiệm nữa ở tại đường Boulevard-Gallieni n° 15 cũng là May và Hót tóc tạp-vật (Tailleur-Coffeur-Mercurie) vậy cầu xin quý ông qui thú, niệm tình trước giúp sau cũng giúp chớ đoán thương rũi của Annam mau tàn bộ thì tôi rất đội ơn vô cùng! May các thứ y phục Tây Nam theo kim thời! Hót-tóc rất kỹ lưỡng và đồ nghề sạch sẽ!

Boulevard-Bonnard N° 104, -Boulevard-Gallieni N° 15, Saigon.
Nguyễn-văn-Báu kính bái.

TIỆM MAY CỦA Mme HUYNH-CÔNG-PHU

92 Quai Belgique (Cầu-ông-Lãnh) Saigon. — May quần áo Tây và Annam đủ kiểu

May mau và chắc, đường kim mũi chỉ thiệt khéo—Co ban uang Tàu nhuộm.

Tại Gò-vấp và Cao-lãnh t ật tốt giá rẻ. Nười là: Nhung Hàng, Rén, Lược, Lông và các thứ hàng mỏng, tiệm tôi may khéo hơn hết, kiểu rất Huế-mỹ (mode très élégante).

Kính mời quý ông qui bà con rảnh quá bước lại tiệm tôi may thử một lần thì rõ.

Nay thỉnh.

Tiệm Tân-huê Vĩnh-phat của M. Nguyễn-huê-Tân

134-135, đường Colonel Boultonnet Saigon. — Ngang gác xe lửa Mytho.

Có may áo xiêm kiểu kim thời. Bán đủ hàng Tàu, gạo Bãi-xảo. Đồ gia dụng và tạp hóa đủ thứ.

Nam-dông-Hu-ông khách sạn

Số 26, 28 và 30, đường Amiral Courbet, Saigon. — Phòng vệ sạch sẽ, tiếp đãi tử tế.

Có bán đủ các thứ hàng Tàu. May xiêm áo Annam theo kiểu kim thời rất khéo mà mau lại chắc

Nhà in J. VIET

59, Rue d'Ormay, Saigon

In đủ kiểu đồ cách. Đóng sách rất khéo và chắc. Có bán đủ thứ đồ dùng truyện sách: bao thư giấy, mực, vân vân. Bán đủ đồ dùng cho học trò học.

LỜI RAO

Nhà nghề và nhà buôn nào muốn mua sỉ sáng-vật Annam (trà hột, đường mở gà, đường phở, đường thẻ, khô, tiêu, muối, nước mắm, riầy dừa, giấy gai, rá-bong, v.v. vân vân) người nào có nghề-nghiệp giỏi, nếu muốn bày ra mà lấy lợi thì hãy gửi thư đến hỏi!

Nam-kỳ thương mại kỹ nghệ hội

Saigon đường Calinal, số 153-155 (trên nhà in Union)

thì hội sẽ trả lời. Không tốn tiền huê-hồng và số phí chi hết.

Nghĩa-hội này lập ra mà che chở quyền-lợi Annam, giúp đỡ người thương mại và nghề-nghiệp của đồng bang.

Có quan Toàn-quyền đại thân ALBERT SARRAUT làm chánh đồng-lý danh dự.

Có quan Nguyễn-sơ-lai Nam-kỳ làm phó đồng-lý danh dự.

Nam-hưng-Viên

TIỆM TIỀN LAU ANNAM

237 Rue d'Espagne 237 — SAIGON

Kính trình

Tổ cũng quý-ông, quý-thầy và chư quân-tử đáng hay: Nay tôi mới mở một tiệm bán cơm Annam để hiệu là « NAM-HUNG-VIEN » môn hai số 237 đường d'Espagne Saigon. Trong tiệm tôi dọn cách sạch sẽ, qui-khách bự bực, thì cũng có đồ ăn ba hạng, những món ăn có để giá tiền sẵn; trọn một đĩa hay là nửa đĩa, có biên gia tiền để sẵn, sớm mai từ 6 giờ đến 8 giờ có bán cháo diêm tâm, và cu uêu, từ 8 giờ đến 10 giờ có bán cơm, và ban ngy. Những món ăn thường dùng, cũng như tiệm tiền lau của kuacu-tru; lại như vị nao muốn làm tiệc, hoặc ở tại tiệm hay là đem về nhà riêng của qui-vị, xin cho hay trước 1, 2 bữa, tại tiệm tôi sẽ làm cho vừa lòng qui-vị, và như qui-vị có muốn dùng cơm uang tại tiệm, tại tiệm tôi cũng tính gia nhẹ.

Xin qui-ong, qui-thầy, qui-cậu, cùng chư quân-tử tương chư song-bang, xin dời gót đến tiệm tôi dùng một khi, nếu có điều chi sơ sót, xin dạy bảo chỉ dùm, tôi hết lòng cảm ơn làm lam.

Nay kính thỉnh

CHỮ TIỆM

NAM-HUNG-VIEN.

(CAO-SON-BINH dit J. SÁU.)

Ai muốn mua nón

Kính cáo cùng chư qui ông và qui thầy đáng hay.

Tôi là Nguyễn-văn-Mít chủ tiệm bán nón tại đường d'Adran môn hai số 110, Kể từ ngày 1° Avril 1918, thì tôi dời tiệm qua đường d'Ormay môn hai số 65.

Xin qui ông và qui thầy nhâm lúc nhàn du, xin ghé tiệm tôi xem chơi, thì tôi sẵn lòng tiếp rước.

NGUYỄN-VĂN-MÍT

65, RUE D'ORMAY, 65 — SAIGON

Nhà máy xay lúa, nhà máy xay lúa,

Nếu chư-vị muốn mua một cái nhà máy xay lúa theo kim thời và lại toàn hảo chạy động 5-10-15-20-30-50 hay là 100 tấn cùng là hơn 100 tấn gạo trắng mỗi ngày (24 giờ).

Nếu chư vị muốn bán tính giá riêng động mà lập hoàn-thả-h một cái nhà máy xay lúa, dù nhà, nền đúc, ráp máy, cũng chạy đến khi vận vận, nói tắt một đếu nghĩa là chạy được.

Nếu chư vị muốn cách để trả tiền và thi hành cho gặp các v ợc của chư vị sai khiếm, thì nên đến tại hãng:

BONNEFOY & Co

Đường d'Ormay mà suy tính và hãng này sẽ chỉ các đũa cán ích cho, hoặc đưa coi kiểu thớt (bàn đố) cũng rất tiến. Có nhiều giấy tờ làm bản, có sẵn đã có chịu cho nhiều chỗ thàn: tự rồi.

Sau này hãng chúng ta cho chư vị đặc nhà máy của chúng ta hay rằng: chư vị ở xa xa xôi không tiện bề giao thiệp buôn bán lúa gạo cùng ngoại-quốc thì hãng chúng ta sẽ hết lòng mà giúp cho; nghĩa là chịu giá cả g ảm cho.

Hãng chúng ta cho chư vị hay rằng: Tại hãng có sẵn Tàu khởi (chaloupe à vapeur) mới và cũ, như chư vị muốn mua và cách trả tiền thì xin đến tại hãng mà suy tính.

Lục-Tiêu Khác-Lầu

Số 84-89, đường Espagne SAIGON

Lành Annam làm tại Bắc-kỳ giá rẻ và chắc tốt hơn lành ngoại bang. Bán sỉ và bán lẻ tại tiệm.

NỮ-CÔNG-THẠNH

Góc chợ mới Saigon đường Espagne số 2.

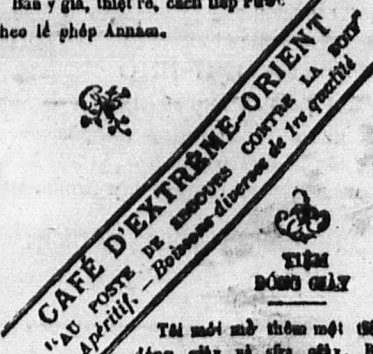
Chư vị ở xa xin gửi thư đến nhà hồi kiêu.

PHÚ-TOÀN

17, 19, Rue Amiral Courbet HALLE CENTRALE (SAIGON)

Kính chng quý ông, quý bà, tiếm tôi có bán đồ thứ thuộc Tây.

Bán y giá, thật rẻ, cách tiếp rước theo lệ phép Annam.

Tôi mới mở thêm một tiệm đóng giấy và sửa giấy. Bên tiệm có thợ Annam sửa nghề. Đóng rất kỹ càng và chắc chắn. Giấy rẻ, đa loại, kiểu khác.

Xin đóng ban nhiệm thuê giúp tôi nên việc rất dễ ợt và chóng. Như trong Lục-chân có cầm đũa, xin chịu khó viết thư. Tôi sẽ thi hành lập tức.

Chủ tiệm : LÊ-VÂN-BẾN

Uả ngộ quá hớ

Tại đường AMIRAL COURBET, số nhà 88 có tiệm bán vàng cò, VÂN HƯNG, VÂN DŨU cũng có bán SÀN GHE BANG CÂY CẨM LAI để làm trên LAI-THIU, thiết đồ nhà này bán trau đôi tốt và thầy muốn ngó. — Nên xin máy Bà máy Cò, và máy ông máy thầy, thừa khi trời chiêu gió mát, nên đi ngan tiếm ghé đó xem chơi, món chi vừa ý nên mua mà dùng còn hơn là để cửa khách-tré mau hư mau cũ mà còn lại sắc hơn đó mình, xin Ông-Bang xét kỹ.

CHÍNH THỢNG

QUYNH MỸ NGUYỄN-NGỌC-CU (CHỢ BẾN THÀNH MỚI SAIGON)

Gạo, than, nước-mắm, tâm, cám, trà-hột, trà-tân, thuốc bát công các vật dùng khác.

Nước-mắm Phú-quốc ngon thượng hạng

Tiệm này bán ròng nước-mắm ở tỉnh Bình-thuận; không bán nước-mắm làm tại đây. Mua vật chi, hoặc sai đến hàng phố, gửi giấy, thì kể đem đến nhà chàng sai. Nay tôi lại có dọn chỗ ăn chỗ nghỉ sạch sẽ tử tế. Muốn dùng cơm từ bữa ăn hay là muốn dùng cơm tháng cũng đặng. Lại có chỗ nghỉ ngơi thông thả xin các Ông ghé chơi một phen thì sẽ rõ.

PHNOM-PENH-BAZAR TRƯỜNG-XUAN

GIÁ BÁN SỈ

- Kiền đề lộng hình, bia xuy, ni-kên có bông nổi (0m11x0m16) 12 cái..... 5 \$ 10
- Kiền soi mặt (khuôn ni-kên) có nắp dây 0, 095x0, 14—12 cái..... 5 00
- id.— 0, 16x0, 11—12 cái..... 6 00
- Kéo may xuy ni-kên bán tới: 12 cây kép 7 50
- Núc gai cơ ao bán-tổ xuy vang 12 núc 1 60
- Kiền đề hình chụp, may chụp lộng, xuy vang, kiền dây, các bia (torimat visite) 0m066 x 0m09— 12 cái..... 3 50
- Hình búp-bê (poupées, 12 con..... 2 50
- Cán viết dựng máy người xuy vang N° 2923 12 cây..... 4 30
- id.— —id.— N° 2925 12 cây..... 3 20
- Giấy viết thơ có gạch hàng 0m22x0, 13 mọi xấp 100 tờ dôi— 12 xấp..... 5 00
- Bầu trắng để lót cổ áo dài (Annam) 12 cái 1 70
- Khăn bán lộng dệt bông hoa hỏ, 0m67x 1m45, 12 cái..... 9 00

Lý-Hữu-Dư

25-26 Quai Riquet Phnom-Penh.

Café-Restaurant Taverne Française NAM-THUAN-PHAT

LÊ-VÂN-LÊ, successeur, ở tại Ngã-tur, đường Pellerin và đường Espagne gần dinh Xà-lây Saigon.

Kính cùng chư quý-ông được rõ; nhà hàng bán cơm Tây hiện là Nam-thuận. Phạt này, nay đã về phần tôi làm... ở rồi, tôi mới kim được người đầu bếp giỏi nấu nướng rất khéo rất ngon; những trẻ coi dọn ăn tôi cũng dạy đủ là nghĩ để cho chư quý-ông phòng khi sai khiếm; tôi xin chư quý-ông cố cấp đèn để là hạn đống-hang mà giúp nhau cho nên việc, còn trong lục châu chư quân-tử, có dịp chi lên đến Saigon, thoả như chư ông có lòng chiều chuộng, thì tôi cũng vui lòng tiếp đãi và cảm tạ chàng cùng.

LÊ-VÂN-LÊ cá nhân bạch.

PARFUMERIE-COIFFEUR-CHAPELLERIE Michel THO

93, Rue Catinat — Saigon

Tiệm bán nón, da, giày óm tay, đầu và xa bông thơm, phân theo mặt, vé, giấy lưng giá, ở đường Catinat số 93, ngay nhà in và bán sách của ông C. ANTON ET FILS (Imprimerie Librairie Commerciale) có phòng hút tặc sạch sẽ, giá rẻ. Lành in các thứ số, sách, cần dùng trong Lăng Tông, bán sách về cho học trò, mực viết v.v. bán thơ, truyện đủ thứ, sửa máy may viết các hiệu.

Lục-châu quân-tử muốn mua món chi, tiếm tôi không có thì cũng sẵn lòng mua đem cho có mà gửi chàng nệ công.

Michel LÊ-VÂN-THU.

TIỆM Trương-V.-Hanh et Cie tại Sadec

Có làm đồ đặc bằng Xi-mon (Ciment) dùng để chi nhà, như là song Xi-mon, đầu cột. Bông g ợc nóc nhà Lành làm theo ý chủ mà bán chàng sai chạy chất nẻo.

TIỆM THỢ BẠC

M. Cao-vân-Hy

108, Boulevard Bonnard — Saigon

Tiệm này có bán đủ các thứ đồ nữ trang theo kiểu kim thời, xinh đẹp khéo lạ và còn có những là: vàng vòng, chuỗi hạt, hoa tai, cá-m, dây-chiên, neo, xuyên v.v. kiểu chạm rất nên huê dạng.

Xin các bà, các cô hãy đến xem thử một lần thì biết.

Nay kính Cao-vân-Hy cá nhân bạch.

TIỆM Nguyễn-hữu-Sanh

91, Rue Catinat 91, SAIGON

Có bán đủ thứ hàng Tây, hàng Tây tốt lắm mà giá cũng rẻ.

Còn thợ may đóng làm, may đã khéo lại chắc, mà lại may cũng mau nữa.

Có bán đủ thứ nón Tây của người Bắc làm. Nón tốt giá nhẹ.

Chà bánh dứ be!

- Chào Mừng-se!
- Bữa sưa Anh!
- Chà chà! bánh dứ! Áo mưa Mông-se mua dân bản coi vền vang đợ vấy, bộ mua bên tây phải không?
- Không, đặt của người Annam ở đây may mà!

— Chà, Annam may áo mưa đặng sao. Tiệm nào đó?

— Tiệm « Xuân-Lang » ở đường Boulevard Gallieni số 21 trước chợ mới Saigon bán kia đường xe lửa Cholon. Vậy mà may đồ tây tốt không? Hay! Tôi làm, khéo lắm.

X. X.

Tiệm họa chơn dung

Quán Thời-báo mới mở một tiệm họa chơn dung.

Sự khéo hay là không, về một lần mới rõ. Nhưng hứa chắc rằng: về vẽ không in hình chụp thì không ăn tiền công.

Người thợ vẽ có bằng cấp, và có M. F. Martin thợ có danh bấy lâu nay làm đầu phòng vẽ.

Vậy xin đóng bảo chiếu cố, gửi về thư thì trả giá tin nhe, và có nhiều thứ giá từ 5 \$ tới 100 \$ một cái hình tùy theo hình lớn nhỏ.

AI muốn hỏi giá thì viết thư, cho M. Hồ-vân-Lang thì sẽ gửi cho 1 cái bản có dịnh giá và thước tạt.

Nay kính, HỒ-VÂN-LANG Chủ tiệm

(Hình chụp nữa khúc mà muốn về nguyên hình cũng đặng vậy).

TIỆM NGŨ

Dương-huê-vĩnh-Phát

Kính cùng tôn bằng quý khách đặng hay: Nhà ngũ hiệu DƯƠNG-HUÊ-VĨNH PHÁT, ở đường AMIRAL COURBET, số nhà 53, Saigon, phòng vì sạch sẽ tinh anh, đã rộng rãi mát mẻ, mà giá tiền rẻ hơn, lại gần gare chánh Saigon, rất tiện bề cho quan khách tới lui, xin chư ông rộng lòng thì ăn một chiên thì sẽ rõ trong tiếm chúng tôi lễ hiền kính si là thế nào.

ANTOINE BÀU, đồn kính. N° 53, Amiral Courbet.

Tiệm sửa các thứ máy

Tại báo quán Thời-báo, 55 rue d'Espagne mới mở một tiệm sửa các thứ máy như là: máy viết chữ, máy may, quạt máy, máy hát. Nói tắt là các thứ máy đều sửa được hết.

HỒ-VÂN-LANG, Chủ tiệm.